ÅRSREDOVISNING

2020

Myndigheten för stöd till trossamfund

Innehållsförteckning

Läshänvisning ... 4
1. Direktören har ordet ... 5
2. Myndighetens uppdrag och inriktning ... 6
2.1 Instruktion ... 6
2.2 Myndighetens uppdrag ... 6
2.3 Verksamhetens inriktning ... 7
2.4 Organisation ... 7
3. Resultatredovisning ... 8
Resultatredovisning och målsättning ... 8
3.1 Myndighetens samlade resultat ... 9
3.2 Främja dialog och samverkan mellan staten och trossamfunden ... 10
Myndighetens hantering av pandemin år 2020 ... 10
Fortlöpande dialoger ... 11
Dialog – andlig vård i sjukvården ... 12
3.3 Bidra med kunskap om trossamfundsfrågor ... 13
Publikationer ... 14
Kunskapsöverföring – andra former och medier ... 14
Konferenser och seminarier ... 15
3.4 Kontakter med myndigheter, regioner, kommuner och organisationer ... 15
3.5 Pröva frågor om statsbidrag enligt lagen om stöd till trossamfund och förordningen om statsbidrag till trossamfund ... 16
Tre typer av bidrag ... 17
Bedömning av administrativ kostnad och s.k. styckepris ... 17
Antalet betjänade ... 17
Fördelningen av bidragen ... 18
Verksamhetsbidrag ... 19
Bidrag till teologiska högskolor ... 19
Bidrag till andlig vård i sjukvården ... 19
Personal - kristna delen av verksamheten ... 20
Personal - muslimska och buddhistiska delarna av verksamheten ... 20
Projektbidrag ... 21
Lokalbidrag ... 21
Bidrag för anpassning av lokaler för personer med funktionsnedsättning ... 21
Etableringsbidrag ... 21
Kvalitetssäkring och kontroller ... 22
Besök till ett geografiskt område ... 22
Stickprovskontroll av bidragsgrundande statistik ... 22
Utökad granskning av fördelning av organisationsbidrag ... 23
3.6 Fortlöpande dialog med bidragsberättigade trossamfund om förutsättningarna för stödet ... 23
Särskilt regeringsuppdrag ... 24
3.7 Trossamfundens roll i krisberedskapssamordning ... 24
Regeringsuppdrag att höja kunskap om säkerhet för moskéer och muslimska församlingar ... 26
4. Generellt om myndighetens verksamhet ... 27
4.1 Verksamhetsutveckling ... 27
4.2 Kommunikation ... 27
4.3 Kompetensförsörjning ... 28
4.4 Arbetsmiljö och hälsa ... 28

5. Tabelldel 29
Tabell 1: Könsuppdelning utbildningar och seminarier 29
Tabell 2: Beslutad fördelning av statsbidrag år 2020 29
Tabell 3: Av myndigheten beslutad fördelning av organisationsbidrag 30
Tabell 4: Under år 2020 beslutade lokal- samt anpassningsbidrag 31
Tabell 5: Utbetalade lokal- samt anpassningsbidrag 32
Tabell 6: Beviljade etableringsbidrag 33
Tabell 7: Utbetalning av etableringsbidrag 34
Tabell 8: Utbetalade bidrag samt antal personer inom andlig vård i sjukvården 34
Tabell 9: Övrig information Genom SST utbetalade bidrag år 2020 35
6. Finansiell redovisning 37
6:1 RESULTATRÄKNING 37
6:2 BALANSRÄKNING 38
6:3 ANSLAGSREDOVISNING 39
6:4 BESTÄLLNINGSBEMYNDIGANDE 40
6:5 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER 41
6:6 SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER 48
6.7 INTYGANDE 49

Läshänvisning

I myndighetens årsredovisning läggs de tabeller som relaterar till, samt förtydligar texten, i del 5: Tabelldel, och hänvisas i texten endast till med tabellnummer.

1. Direktören har ordet

Myndigheten för stöd till trossamfunds arbete 2020 präglades, precis som samhället i stort, av coronapandemin. Året inleddes dock med det tragiska beskedet att myndighetens dåvarande direktör Åke Göransson hastigt avlidit på nyårsafton. Myndigheten har därför inte haft en ordinarie myndighetschef under hela 2020, undertecknad tillträdde i januari 2021. Myndigheten leddes fram till och början av maj 2020 av vikarierande myndighetschef Åsa Hole och den 11 maj tillträdde Helena Josefson till vikarierande myndighetschef.

Myndigheten SST ställde tidigt om verksamheten för att möta trossamfundens behov av information om de krav som ställdes på dem under pandemin. Flera gånger i månaden har myndigheten mött trossamfunden genom den krisgrupp som aktiverades redan i mars. Gruppens arbete har inneburit att information från regeringen och andra statliga myndigheter snabbt har nått ut till trossamfunden men även att trossamfundens bild av hur pandemin påverkat olika delar av befolkning nått regeringen och andra myndigheter. Myndighetens bild är att detta arbete både varit uppskattat och effektivt. Vår bild är att trossamfunden med stöd av oss har blivit uppmärksammande som de viktiga aktörer de är för att minska smittspridningen i Sverige. Myndigheten har även fungerat som ett stöd till andra myndigheter och kommuner genom att förmedla av information från trossamfunden om hur nya lagar och direktiv tagits emot av trossamfund och i samhället i stort. Trossamfunden har ofta kontakt med delar av befolkningen som kommuner och myndigheter har svårt att nå. Detta har inneburit att staten fått bättre kunskap om hur åtgärderna för att bromsa smittspridning faktiskt fungerat. Vår uppfattning är att andra myndigheter som till exempel Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Folkhälsomyndigheten i ökad utsträckning upptäckt vilken viktig resurs trossamfunden är i en krissituation genom arbetet som trossamfunden och Myndigheten har genomfört under pandemin.

Även om pandemin påverkat mycket av verksamheten har myndigheten ändå bedrivit sin ordinarie verksamhet. Bidrag har fördelats till trossamfunden i form av organisationsbidrag, projektbidrag etableringsbidrag, viss teologisk utbildning och stöd till andlig vård i sjukvården. Under hösten 2020 fick myndigheten ytterligare 25 miljoner kronor att fördela till trossamfunden för att kompensera för uteblivna intäkter hos trossamfunden. Detta innebar att Myndigheten fördelade betydligt mer bidrag till trossamfund än tidigare år.

Under året har även regeringsuppdrag om att särskilt redovisa hur de bidragsberättigade trossamfunden arbetar för att bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på samt att höja kunskap om säkerhet för moskéer och muslimska församlingar varit betydande delar av myndighetens verksamhet. Arbetet med regeringsuppdraget om säkerhet har inneburit att myndigheten arbetat med många muslimska församlingar runt om i Sverige i syfte att förbättra säkerheten. Arbetet med att motverka konsekvenserna av fördomar och hat mot olika religiösa grupper kommer med stor sannolikhet var en betydande del av myndighetens verksamhet framöver. I syfte att undersöka hur de bidragsberättigade trossamfunden arbetar för att bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingarna som vårt samhälle vilar på har vi genomfört en enkätundersökning riktad till trossamfunden samt ett flertal djupintervjuer med lokala församlingsföreträdare. Det samlade resultatet presenteras i en separat rapport som skickas in 1 mars 2021, och redovisa här därför endast övergripande.

2. Myndighetens uppdrag och inriktning

2.1 Instruktion

Myndigheten för stöd till trossamfund har regeringens uppdrag att

- främja en dialog mellan staten och trossamfunden,
- bidra med kunskap om trossamfundsfrågor,
- pröva frågor om statsbidrag enligt lagen om stöd till trossamfund och förordningen om statsbidrag till trossamfund,
- föra en fortlöpande dialog med bidragsberättigade trossamfund om förutsättningarna för stödet,
- ha kontakt med och samverka med andra myndigheter och organisationer i frågor som rör trossamfund, och
- handlägga frågor om trossamfundens roll i krisberedskapssamordning.

Myndigheten ska i sin verksamhet integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

2.2 Myndighetens uppdrag

I myndighetens regleringsbrev för år 2020 ges ytterligare uppdrag:

- Myndigheten ska utifrån vad som framkommit under den fortlöpande dialogen med de bidragsberättigade trossamfunden om förutsättningarna för stödet, särskilt redovisa hur de bidragsberättigade trossamfunden arbetar för att bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på.
- Myndigheten för stöd till trossamfund ska, med stöd av myndighetens instruktion, i årsredovisningen lämna en samlad redovisning av genomförda insatser och en bedömning av resultatet av samverkan med andra myndigheter och aktörer, däribland ideella organisationer och andra delar av det civila samhället.

Myndigheten har också följande pågående uppdrag att:

- Fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2019 och 2020. Redovisning till Statskontoret 15 januari 2021.
- Fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2019 och 2020. Redovisning till Statskontoret 15 januari 2021.
- Höja kunskapen om säkerhet för moskéer och muslimska församlingar. Redovisning till Arbetsmarknadsdepartementet den 1 mars 2021.

2.3 Verksamhetens inriktning

Myndighetens vision är ett bidra till ett mångreligiöst Sverige, på lika och demokratiska villkor, där dialogen mellan det offentliga och trossamfunden är stark. Detta betyder ett Sverige där trossamfundens kunskap kommer det offentliga till godo och där det offentliga finns som stöd till trossamfunden.

Myndigheten har ett brett uppdrag i relation till såväl trossamfunden som det offentliga. Myndighetens uppdrag att stärka dialog och samverkan, bidra med kunskap och att handlägga krisberedskapsfrågor bygger på en långsiktig relation till trossamfunden.

Myndighetens bidragsgivning inklusive dialogen med trossamfunden om förutsättningarna för stödet utgör en ryggrad i verksamheten. Statsbidragen möjliggör för en kontinuerlig dialog med samtliga statsbidragsberättade trossamfund. Dialogen skapar i sin tur förutsättningar för relationer till både det offentliga och till hela trossamfundssverige.

Kunskap står i centrum och myndigheten arbetar såväl för att bidra med kunskap om trossamfund till det offentliga som att bidra med kunskap från det offentliga till trossamfunden. Genom den långsiktiga relationen till trossamfunden i bidragsgivningen tillgängliggörs trossamfunden som målgrupp för en rad andra aktörer och trossamfunden får genom myndighetens roll möjlighet att ta plats både i det offentliga beslutsfattandet och i frågeställningar som rör det civila samhället i stort. Ett arbete med att revidera och fastställa en vision, målsättning och verksamhetsidé kommer att äga rum under 2021.

2.4 Organisation

Myndigheten för stöd till trossamfund är en enrådighetsmyndighet och leds av en direktör. Under perioden januari till maj var Åsa E Hole vikarierande direktör och under maj till januari var Helena Josefson vikarierande direktör. Isak Reichel tillträdde som direktör den 18 januari 2021. Myndigheten har under större delen av året haft 12 medarbetare.

Verksamhetsområdena internt på myndigheten är uppdelade i krisberedskap (ca. 2,5 åak), bidragsfrågor inkl. andlig vård i sjukvården (ca. 2,5 åak), religiösa minoriteter (ca. 1,5 åak), kunskapsuppdraget (ca. 3 åak) samt administration (ca 1,5 åak).

Myndighetens breda uppdrag lägger mycket ansvar på myndigheten att prioritera hur resurserna bäst används och myndigheten arbetar både proaktivt och efterfrågestyrt mot alla beslutsfattande nivåer i samhället. Myndigheten har inga särskilda interna stödfunktioner såsom kommunikation, IT eller någon administrativ chef.

Myndigheten ansvarar för *Rådet för beslut om statsbidrag till trossamfund* vars uppdrag är att besluta om statsbidragsfrågor. Rådets uppdrag styrs av *Förordning om statsbidrag till trossamfund (SFS 1999:974 t.o.m. SFS 2918:1534)* samt *Förordning med instruktion för Myndigheten för stöd till trossamfund (SFS 2017:104)*.

Myndigheten ansvarar vidare för *Rådet för samråd* vars uppgift är att regelbundet samråda med alla trossamfund om aktuella trossamfundsfrågor, gemensamma utmaningar samt myndighetens verksamhet. Till detta råd inbjuds också vissa andra stora, men icke statsbidragsberättigade trossamfund in för allmän information och kunskapsöverföring.

Myndigheten utgör stödfunktion till två bidragsberättigade samverkansorgan, dels *Ortodoxa och österländska kyrkors ekonomiska råd (OÖKER)* som samlar 17 av de ortodoxa kyrkorna i

Sverige, dels *Islamiska samarbetsrådet (ISR)* som samlar sju av de muslimska riksorganisationerna.
Vidare finns på myndigheten trossamfundens krissamverkansgrupp som möts regelbundet och vid behov i syfte att samverka i de kriser där trossamfundens kompetens och stöd behövs.

Under den innevarande mandatperioden sorterar myndigheten under Kulturdepartementet.

3. Resultatredovisning

I detta kapitel redovisas och kommenteras myndighetens resultat i förhållande till myndighetens instruktion, förordningar, regleringsbrev och särskilda regeringsuppdrag övergripande och därefter för respektive grunduppdrag.

I myndighetens regleringsbrev för år 2020 framgår att:

- Myndigheten ska utifrån vad som framkommit under den fortlöpande dialogen med de bidragsberättigade trossamfunden om förutsättningarna för stödet, *särskilt redovisa hur de bidragsberättigade trossamfunden arbetar för att bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på*.

Detta redovisas i den sammanställda resultatredovisningens olika moment, särskilt det 3.6, samt i en särredovisning som kommer att presenteras 1 mars 2021 i en rapport kallad: *Samhällets grundläggande värderingar och trossamfunden* (dnr 4.8/0293 (20)).

Vidare står i år 2020:s regleringsbrev att:

- Myndigheten för stöd till trossamfund ska, med stöd av myndighetens instruktion, i årsredovisningen *lämna en samlad redovisning av genomförda insatser och en bedömning av resultatet av samverkan med andra myndigheter och aktörer, däribland ideella organisationer och andra delar av det civila samhället*.

Detta redovisas i årsredovisningens alla delar men speciellt i del 3.2-3.4.

Ett speciellt regeringsuppdrag gällande säkerhet i moskéer och muslimska församlingar rapporteras som dels del av årsredovisningen (del 3.7) samt i fristående rapport i mars 2021. De två återstående uppdragen: Fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2019 och 2020 samt att Fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2019 och 2020 har redovisats till Statskontoret i januari 2021.

Resultatredovisning och målsättning

Myndighetens resultatredovisning innehåller en översiktlig beskrivning av myndighetens verksamhet och en bedömning av dess resultat. Myndigheten har påbörjat ett arbete med att ta fram tydligare mål för respektive verksamhetsområde och kommer under 2021 att göra ett arbete för att tydligare kunna redovisa prestationer och resultat. I denna årsredovisning anges en mer deskriptiv och volymmässig redovisning.

Myndighetens ambition är att verksamhetens olika delar, enskilt och gemensamt ska bidra till uppdragen. För att göra resultatredovisningen tillgänglig redovisas uppdragen var för sig. Varje avsnitt inleds med en kort beskrivning av uppdraget, därefter följer en sammanfattning av arbetet under 2020 samt sist görs en bedömning av verksamhetensresultat. Myndighetsgemensamma delar såsom kommunikation, verksamhetsutveckling, kompetensförsörjning och arbetsmiljö och hälsa redovisas i avsnitt 4.

Myndighetens målsättning med att arbeta med att fastställa en vision, målsättning och långsiktig verksamhetsidé har påbörjats under året och kommer att vidareutvecklas under år 2021.

3.1 Myndighetens samlade resultat

År 2020 har framför allt präglats av arbete med anledning av coronapandemin. Efterfrågan på myndighetens verksamhet har varit stor från trossamfund, från myndigheter och övriga delar av civilsamhället. Ett omfattande arbete har bedrivits med syfte att minska smittspridning, sprida information samt hantera frågeställningar med anledning av pandemin.

Myndighetens arbete kopplat till andlig vård i sjukvården har bidragit till att svåra frågor som uppstått under coronapandemin uppmärksammats och fått sin bearbetning i dialog med trossamfunden. Det gäller exempelvis hantering av avlidna, anpassade begravningsceremonier och stödåtgärder riktade till vårdpersonal. Arbetet till följd av coronapandemin bedöms ha genomförts med goda resultat, efterfrågan på myndighetens verksamhet är större än tidigare, trossamfundens roll i coronapandemin har uppmärksammats brett och en omfattande samverkan har skett med ett stort antal nya aktörer.

Myndigheten har under året betalat ut drygt 80 771 000 kr (79,3%) som organisationsbidrag (tabell 9) till trossamfunden, nästan 9 976 000 kr (9,8%) som projektbidrag (tabell 5+7) samt nästan 11 077 000 kr (10,8%) som verksamhetsbidrag var av nästan 10 277 000 kr har gått till andlig vård i sjukvården (tabell 8). I november ersattes trossamfunden med 25 miljoner kronor för intäktsbortfall med anledning av coronapandemin utifrån organisationsbidragets principer[1]. För att från årets början kunna fortsätta att låta trossamfunden få ett organisationsbidrag som, trots en ökning av antalet betjänade som ska tilldelas bidrag, ligga på en snarlik nivå till år 2018 och 2019 ökades andelen av bidrag som organisationsbidrag med 1 miljon från år 2019. Detta gjorde i gengäld att bidrag att fördela som projektbidrag minskades. Myndigheten prioriterade organisationsbidrag framför projektbidrag efter en bedömning om att en minskning av verksamhetsbidragen skulle få större negativa konsekvenser för trossamfunden.

Myndigheten har haft dialog med samtliga statsbidragsberättigade trossamfund om villkoren för stödet. Vidare har särskild tonvikt inom ramen för statsbidragsfrågorna under året lagts på frågor om grundläggande värderingar och demokrativillkor med anledning av pågående översyn av lagen om stöd till trossamfund (SOU 2018:18), att demokratin fyller 100 år 2021 samt regeringsuppdraget att redovisa hur trossamfunden bidrar till de grundläggande värderingarna. Myndighetens samlade bedömning är att arbetet med bidragsfrågor under året har varit stabilt och effektivt samt att har utvecklats ytterligare avseende arbetet med grundläggande värderingar.

Inom kunskapsuppdraget har ny kunskap tagits fram och myndigheten har arbetat särskilt med att nå nya målgrupper med kunskap om trossamfundsfrågor. Kunskap om trossamfund och religionsfrihet har spridits till nya aktörer i samband med deltagande i ett stort antal samverkanskonferenser på nationell, regional och lokal nivå samt genom omfattande antal bilaterala kontakter mot bakgrund av krisberedskapssamverkan med anledning av coronapandemin. Kunskapsuppdraget har under året i högsta grad aktualiserats under pandemin samt att kunskapen har nått ett stort antal nya aktörer som uppmärksammat religionsfrihetsfrågor och trossamfundens viktiga roll i civila samhället. Myndigheten bedömer att ökad kunskap om trossamfund och religionsfrihet krävs utifrån de värderingskonflikter som idag finns i samhället och arbetet med att utveckla kunskapsuppdraget behöver fortsätta.

[1] Dessa medel finns inkluderade i siffrorna ovan samt i berörda tabeller utom i jämförelse diagrammet på sid 18.

Andra omvärldshändelser som har påverkat myndighetens arbete har varit hot och hat riktat mot särskilt muslimska företrädare och moskéer under året, speciellt efter terrordåden i Europa under hösten. Regeringsuppdraget att höja kunskapen om säkerhet i moskéer och muslimska församlingar har varit viktigt för att dels de facto bidra till att öka medvetenheten i säkerhetsfrågor och förbättra säkerhetsläget hos muslimska församlingar, dels engagera offentliga aktörer i dessa frågor.

Myndigheten arbetade också aktivt i samband med koranbränningarna som under hösten ägde rum i Malmö och i Stockholmsområdet. Myndigheten bidrog med kunskap och kontaktytor till berörd kommunal nivå samt med information till berörda myndigheter samt ordnade möten mellan ISR och Polisen. Det löpande arbetet inom krisberedskap, i dialog med bl.a. berörda kommuner, trossamfund, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen, har löpt på parallellt under året med starka resultat enligt myndighetens bedömning.

3.2 Främja dialog och samverkan mellan staten och trossamfunden

Myndighetens uppdrag är att främja dialog mellan stat och trossamfund och att samverka med myndigheter och organisationer i frågor som rör trossamfund. Myndigheten har också ett uppdrag i regleringsbrevet att lämna en samlad redovisning av genomförda insatser och en bedömning av resultatet av samverkan med andra myndigheter och aktörer, däribland ideella organisationer och andra delar av det civila samhället vilket redovisas nedan.

Dialog sker på både formella grunder gentemot trossamfunden (genom bl.a. *Rådet för samråd, Rådet för beslut om statsbidrag,* samverkansorganen *OÖKER* och *ISR*) och informellt genom daglig kontakt med samfundsföreträdare. Dialogen leder i denna del till kunskap hos trossamfunden om aktuellt arbete inom regering och myndigheter och i många fall också inom regionalt och lokalt arbete. Gemensamma aktuella frågor för samtliga trossamfund identifieras och i en del frågor sker också erfarenhetsutbyte mellan trossamfunden.

Vidare sker kontinuerlig dialog med myndigheter, regioner och kommuner. Dialogen leder till mer kunskap och förståelse om aktuella religionsfrihets- och trossamfundsfrågor, till kunskap om trossamfunden som civilsamhällesaktör och till att kontakt tas mellan berörd aktör och trossamfund i frågor av gemensamt intresse.

Myndighetens hantering av pandemin år 2020

Under året har hanteringen av coronapandemin medfört en bred dialog med olika parter, såväl med myndigheter som med trossamfund. Under pandemins första månader genomfördes möten varje vecka med trossamfundens nationella krisgrupp. I takt med att olika frågor hanterats och myndigheternas arbete med situationen hittade en tydligare struktur ändrades mötestakten till varannan vecka. Mötena har ägt rum under SST:s ledning och vid flera av dem har andra myndigheter deltagit för att svara på specifika frågor från trossamfunden eller för att delge pandemirelaterad information. Syftet med dialogen har varit att bidra till minskad smittspridning och inhämta frågor och lägesbilder från trossamfunden. Exempel på frågor som har diskuterats är myndigheters rekommendationer och riktlinjer, beslut om förordningsändringar i ordningslagen, desinformation, ekonomiska konsekvenser av pandemin, socialt utsatta grupper, frågor om mötesfrihet, hantering av religiösa högtider, trossamfundens frågor om omställning av verksamheten, behov av information om covid-19 på olika språk, mobilisering av volontärarbete, trossamfundens arbete med krisstöd, vård av papperslösa, gradvis öppnade av aktiviteter, kostråd, vaccinationsfrågor, psykisk ohälsa, våld i nära relationer och andra effekter av coronapandemin. Totalt har 28 samverkansmöten genomförts under året.

En särskild samverkansgrupp gällande hantering av avlidna bildades i ett tidigt skede på initiativ av myndigheten och med inbjudan från Svenska kyrkan i egenskap av begravningshuvudman. Syftet var att hantera en rad frågor som aktualiserats av pandemin och som skapat särskilda svårigheter kopplat till trossamfundens begravningsceremonier. Gruppen har mötts 17 gånger under året och bestått av företrädare från myndigheten, Svenska kyrkan, Stockholms stad i egenskap av begravningshuvudman och Sveriges kristna råd.

Myndigheten har deltagit i MSB:s samverkanskonferenser med anledning av coronapandemin och haft kontakter med Smittskyddsläkare, Folkhälsomyndigheten, Polismyndigheten och begravningshuvudmän liksom med sjukhusledningar vad gäller andlig vård i sjukvården. Myndigheten har tillsammans med MSB möjliggjort för trossamfunden att vid två tillfällen spela in budskap om smittspridning och anpassade högtidsfiranden på olika språk som har vidareförmedlats i myndigheters- och trossamfundens kanaler. Filmerna har spridits dels på myndighetens YouTube-kanal, där 30 000 visningar registrerats, dels genom trossamfundens egna kanaler. Vidare har myndigheten deltagit i cirka 40 samverkansmöten på regional nivå i syfte att stödja Länsstyrelsernas arbete med trossamfunden som målgrupp under coronapandemin.

Genom dialogen har trossamfundens arbete med frågorna underlättats, trossamfunden har haft möjlighet att lyfta frågor och de har också blivit bekräftade i att deras arbete varit viktigt.

Trossamfunden har en stor kontaktyta som även omfattar individer och grupper som har en låg tilltro till myndigheter, varför SST har kunnat fungera som mellanhand i information och kommunikation. Förtroendet för myndigheters hantering har därmed kunnat upprätthållas bättre i vissa kretsar än utan en löpande dialog. Att myndigheter varit i kontakt med trossamfund inom ramen för SST:s krisberedskapsgrupp har varit viktigt för att bygga förtroende och för att bidra till hanteringen av pandemin. Samverkan med andra berörda myndigheter har enligt vår bedömning varit väl fungerande, ambitionen har varit att agera som "spindel i nätet" för målgruppen trossamfund och därigenom ge myndigheter på såväl nationell, regional som kommunal nivå möjlighet att arbeta med trossamfund som målgrupp.

Under pandemins inledande fas uppstod rykten och missförstånd kring hantering av avlidna och begravningar. Genom att bemöta rykten och frågor och samtidigt möjliggöra att gemensamt arbete med ritualer kunde missförstånd mildras. Samverkansgruppen kring begravningsfrågor hade en viktig roll och arbetet bidrog därigenom till att värna religionsfriheten och respekten för olika traditioner under de särskilda och svåra omständigheter som varit rådande under våren 2020. Vidare har andra myndigheter fått stöd i frågor med anknytning till religionsfrihet, ett exempel är vikten av att kommunicera alla världsreligioners seder och bruk liksom att ta hänsyn till alla större högtider.

Fortlöpande dialoger

Vad gäller myndighetens ordinarie arbete med dialog och samverkan gentemot trossamfunden har arbetet löpt på även om detta innehållsmässigt i viss utsträckning har präglats av coronapandemin. Inledningsvis under coronapandemin ställdes ett par större dialogtillfällen in och mycket av kontakten med trossamfunden rörde hantering av coronapandemin.

I samband med sommaren återgick myndigheten till ordinarie rutiner och ett möte ägde rum i *Rådet för samråd* när långsiktiga effekter av coronapandemin diskuterades samt områden för fortsatt arbete identifierades. Ett intensifierat samarbete med övriga delar av civila samhällets utmaningar i spåren av coronapandemin genom myndighetens dialog med *Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor* och medverkande i *NYSTA-nätverket* har inletts. Ett utbildningstillfälle *med Post- och telestyrelsen* samt *Nätverket Seniorerna* om möjligheter att nå äldre i den digitala omställningen har genomförts. Även i frågor om socialt utsatta grupper under pandemin samt pandemins ekonomiska effekter för trossamfunden har arbete genomförts som fortsätter in på nästa år.

I relation till trossamfunden har myndigheten daglig kontakt med trossamfundsföreträdare i olika frågor. Myndigheten har kontakt med de 47 statsbidragsberättigade trossamfunden samt Svenska kyrkan, Hinduforum Sweden, Svenska Bahaisamfundet och de sikhiska trossamfundet i Sverige. Dessa dialoger handla om bidragsfrågor, upplysningar/kunskap och om utmaningar för trossamfunden ur olika perspektiv.

Utöver dialoger relaterade till pandemin har Myndigheten haft dialog och samverkat med cirka 30 myndigheter under året. Frågor i samråd har rört bl.a. konfessionella skolor, livsmedelsfrågor, jämställdhetsfrågor, barnäktenskap, ekonomiska svårigheter, hedersbrott, forskning, förebyggande av våldsbejakande extremism, brottsförebyggande, polisiära frågor och familjestöd.

Myndigheten har under året vidare deltagit i olika samrådsgrupper såsom t.ex. Center mot våldsbejakande extremisms myndighetsnätverk, Myndighetensnätverket mot hedersrelaterat våld och förtryck (Nationella Kompetensteamet – Länsstyrelsen Östergötland), Forum för levande historias nätverk om rasism, Nordic Safe Cities. Antalet har ökat under 2020 mycket pga samarbete och samråd kring pandemin.

På regional nivå har myndigheten kontakt med 13 länsstyrelser och cirka 30 kommuner regelbundet. Frågeställningar som behandlas är trossamfundens roll i den regionala och kommunala krisberedskapen, stöd och hjälp i kunskap om och relation till trossamfund på regional och lokal nivå, frågor om religionsfrihet, våldsbejakande extremism med mera. Myndigheten samverkar inom krisberedskapen med MSB, Polisen, Länsstyrelserna, Brå och Forum för levande historia.

Gällande dialogen med civila samhället deltar myndigheten regelbundet i samverkan med SKKF, Sveriges kristna råd samt interreligiösa initiativ. Kontakter har under året tagits med bl.a. Röda korset, Cities Faith and Community Forum, i syfte att dela perspektiv och utmaningar inom det civila samhället.

Dialog – andlig vård i sjukvården

Arbetet med andlig vård i sjukvården innefattar ett omfattande dialogarbete i syfte att utveckla den andliga vården i sjukvården och öka kunskap. Myndigheten har i dialog med ett par av landets regioner aktivt bistått i uppdatering respektive utformande av riktlinjer kring den andliga vårdens roll och uppgift inom sjukhusens organisationer. Då formella beslut kring upplägg och status för andlig vård inom svensk sjukvård ligger långt bak i tiden, har behovet av sådana riktlinjer framstått som alltmer efterfrågade. Myndighetens roll i dessa dialoger är främst att tillföra kunskap om den andliga vårdens uppbyggnad, att värna religionsfrihetsaspekter och samtidigt stödja regionerna i formuleringar kring nödvändiga gränsdragningar.

Myndigheten har även att kontinuerligt hantera olika frågeställningar som kommer från sjukhusen eller från representanter för den etablerade andliga vården vid sjukhusen. Det kan gälla kontaktvägar till trossamfund man inte har en upparbetad kontakt med, samråd kring åtgärder som bör vidtas för att säkra religionsfrihet och likabehandling i samband med dödsfall och avskedsriter, dialog gällande propåer från nya aktörer som önskar verka vid sjukhusen utifrån den andliga vården.

Bidraget till den andliga vården i sjukvården har möjliggjort 68 tjänster kopplade till olika sjukhus i landet. Det är något vanligare med en sysselsättningsgrad på 50 - 100 % av heltid , men flera tjänster ligger på 25 % av heltid. Tjänsterna är fördelade över hela landet från Malmö i söder till Luleå i norr. Viss prioritet - särskilt inom den muslimska delen av den andliga vården - ges till att tjänster finns etablerade på landets universitetssjukhus. För övrigt är tjänsterna spridda särskilt på medelstora och större sjukhus. Av alla medarbetare är 62 % män och 38 % kvinnor.

Arbetet har haft en tydlig påverkan av coronapandemin under år 2020, vilket inneburit begränsningar i möjligheter att möta närstående och patienter mot bakgrund av sjukhusens besöksförbud och restriktioner som gällt hur medarbetare kunnat röra sig på sjukhusen Medarbetare har tagit hjälp av telefoner och läsplattor för att kunna ge stödjande samtal. Det har inte varit möjligt att genomföra utbildningsinsatser för vårdpersonal och olika former av stöd- och samtalsgrupper. Samtidigt har intensiteten i arbetet periodvis varit mycket högt, särskilt i de områden av landet som tidigt drabbades hårt av pandemin. Enligt rapporter till myndigheten har medarbetare har fått ta emot många orossamtal från drabbade eller närstående och den andliga vården har i högre grad än vanligt tagits i anspråk för personalstödjande åtgärder i flera fall efter direkt förfrågan från sjukhusen. Genom fördelning av pott som återstod att fördela vid årets början och genom att arbetsgivare tagit ansvar för utökade tjänster, har det vid några sjukhus möjliggjorts högre sysselsättningsgrader periodvis för att möta behovet av de personalstödjande åtgärderna.

Tillsammans med trossamfund som ansvarar för tjänster inom andlig vård fortgår myndighetens dialog kring vidareutveckling av utbildningar för medarbetare inom andlig vård. Syftet är att stärka kompetens och därmed verka för att kvalitetssäkra verksamheten. För den muslimska delen av den andliga vården har ett utbildningsupplägg planlagts i samarbete med andlig vård i kriminalvården, för att samtliga muslimska medarbetare med tjänst inom någondera av fälten ska erbjudas en kvalificerad fortbildning. Utbildningen skulle ha genomförts i september 2020 men har på grund av pandemin skjutits upp till maj 2021. Sveriges buddhistiska gemenskap har även ett pågående arbete med att utveckla utbildning inom andlig vård där myndigheten är en dialogpart.

Den sammantagna bedömningen är att arbetet med andlig vård på sjukhusen har varit av större betydelse under år 2020. Betoningen har i högre grad än vanligt riktats till personalstöd medan sjukhusens besöksförbud och restriktioner har gjort det svårare att arbeta i förhållande till patienter och närstående som i normala fall är primära målgrupper.

Sammantaget når trossamfunden regelbundet cirka 1,8 miljoner religiösa utövare i sin verksamhet (Stockman & Willander 2020:39)[2] varför myndighetens bedömning är att både formella och informella kontakter ger goda resultat i dialog och samverkan myndigheter, organisationer och trossamfund emellan. Myndigheten bedömer att de flesta kontakter är kvalitativa och leder till förbättrad förståelse och ökad kunskap i frågor om religionsfrihet, mångreligiositet och värderingar åt båda håll. Delar av de målgrupper trossamfunden når är målgrupper som har mycket liten kontakt med det offentliga Sverige varför arbetet i denna del bedöms som särskilt värdefullt. Dialogen med andra myndigheter har varit mer intensiv och med fler än tidigare år. Detta är samverkan som kommer att omhändertas och ytterligare utvecklas under nästa år.

3.3 Bidra med kunskap om trossamfundsfrågor

Myndighetens uppdrag är att bidra med kunskap om trossamfundsfrågor. Detta innebär att myndigheten följer utvecklingen inom området och tar fram rapporter och svarar på frågor som berör religion och samfundsliv i Sverige i hela dess bredd. Viktiga delar i detta kunskapsfält är också civilsamhällets villkor och ekonomi, sociala frågor, hälso- och sjukvård, begravning, integration, social hållbarhet, religionsfrihet och en lång rad andra frågor. Det kunskapsmaterial myndigheten tar fram syftar till att nå tjänstemän och beslutsfattare som berörs av trossamfundsfrågor men också lärare, högskola, bildningsförbund, journalister och organisationer inom det civila samhället. Myndigheten har på sin hemsida en kunskapsbank som regelbundet fylls på med ny kunskap.

[2] *Rapport: Ett mångreligiöst Sverige i förändring*. Stockman & Willander 2020. Myndigheten för stöd till trossamfund, ISBN 978-91-983453-5-3

Publikationer

Myndigheten har under året bidragit med följande ny kunskap i bokform: *Religioner i rörelse* (årsbok) (tryckt i 4 000 ex) och rapporten *Ett mångreligiöst Sverige i förändring, (*tryckt i 1000 ex samt nedladdad 370 gånger sedan den kom ut hösten 2020).

Under året har arbete pågått gällande ytterligare ett antal skrifter som presenteras och publiceras våren 2021: *Muslimska begravningsseder och begravningsceremonier*, en rapport om andlig vård i sjukvården under corona, en rapport om kvinnligt ledarskap och inflytande inom trossamfunden, en rapport om buddistisk andlig vård samt en om muslimsk andlig vård i sjukvården. Myndigheten har också samverkat med forskare i framtagandet av antologin *Religion, migration och polisiärt* arbete som utkom under våren 2020. Publikationen *Sveriges religiösa landskap*, som kom ut i tryckt form 2019, laddades under år 2020 ned 427 gånger vilket ger att fram till årsskiftet 20-21 har den laddats ner nästa 1000 gånger totalt sedan den kom ut.

Vad gäller rapporten *Ett mångreligiöst Sverige i förändring* har myndigheten arbetat för att föra ut kunskapen till en bred publik med särskilt fokus på beslutsfattare och tjänstemän. Rapporten beskriver de förändringar som präglar det svenska religiösa landskapet idag och är framtagen i samverkan med SOM-institutet vid Göteborgs universitet. Rapporten visar att det religiösa engagemanget minskar men att en majoritet av svenskarna fortsätter att tillhöra något trossamfund. Sammanlagt 1,8 miljoner människor deltar regelbundet i religiösa ceremonier. Rapporten tar också upp frågor som rör migrationsbakgrund och socioekonomi kopplat till religiös tillhörighet och visar att det finns ett samband med erfarenheter av migration och tillhörighet med vissa religiösa minoriteter (främst muslimska, katolska och ortodoxa). Vidare konstateras i rapporten att det finns skillnader mellan olika religiösa grupper ifråga om ekonomiska villkor. De religiösa minoriteterna, särskilt den muslimska gruppen, har generellt sett sämre ekonomi både vad gäller egna inkomster och hushållens inkomster. Med avstamp i denna rapport bjöd myndigheten in till ett webbsänt seminarium i november för att fördjupa frågor om hur det mångreligiösa Sveriges framväxt tar plats i den allmänna samhällsutvecklingen, hur den speglas i mediala sammanhang och diskuteras i politiken. I samtalet belystes också ämnet utifrån ett kommunalt perspektiv, dvs. vilka konkreta frågor rörande religion dyker idag upp på agendan för beslutsfattare och tjänstemän inom t.ex. skolan, sjukvården och andra offentliga verksamheter.

Myndigheten har i publikationen *Religioner i rörelse* (årsbok för 2020) fördjupat frågor inom fältet trossamfund och religion i Sverige. Artiklarna har bl.a. annat handlat om trossamfundens roll i det civila samhället, andlig vård i krissituationer, säkerhetsfrågor i muslimska församlingar och medlems- och strukturförändringar inom samfundslivet. Årsboken når 3 000 mottagare i en tryckt upplaga och sprids också digitalt via myndighetens hemsida.

Kunskapsöverföring – andra former och medier

Vad gäller spridning av ny kunskap har myndigheten liksom tidigare år kommunicerat via hemsidan (med ca 1 500 besökare per dag under hösten 2020), samt genom digitala press- och nyhetsutskick (cirka 30 större utskick till olika målgrupper). Hemsidan hade ca 49 000[3] besökare under året med en topp av 3 800 en dag i början av april när Covid- 19 filmerna lanserades.

Myndigheten har under året sett över sändlistor vad gäller mottagare av myndighetens utskick samt säkerställt att kunskapen skickas till offentlig sektor i högre omfattning än tidigare år, dels

[3] Totalt gjordes 67 000 besök men över 18 000 av dessa var kring 2 januari då beskedet om den tidigare myndighetschefen, Åke Göransson, hade avlidit lades ut och räknas därför bort i statistiken.

på kommunal nivå, dels inom myndigheter. Vidare har myndigheten initierat en kommunikationsöversyn i syfte att möjliggöra ökad spridning av myndighetens kunskap och en tydligare målgruppsanpassning.

Myndigheten har medverkat i media cirka 15 gånger under året. Myndighetens nyhetsbrev har skickats ut till runt 950 prenumeranter. Prenumerantgruppen har även fått del av två större informationsutskick om digitala seminarier (som sändes till alla drygt 2000 personer i registret). Ett riktat utskick, med information om myndighetens material och kunskapsbank, gjordes även till 600 personer i detta register.

Konferenser och seminarier

Vad gäller kunskap med trossamfunden som målgrupp har myndigheten genomfört två riktade digitala seminarier under året, dels gällande digitalisering, dels gällande yttrandefrihetsgrundlagen. En utbildningsdag för arbetsgivare för muslimska tjänster inom andlig vård var planerad i mars men fick i sista stund ställas in på grund av coronautbrottet. En sammanställning av könsfördelningen gällande år 2020:s utbildningar, konferenser och seminarier finns i tabell 1.

Myndigheten har genomfört fyra regionala konferenser inom ramen för regeringsuppdraget om att öka kunskapen om säkerhet i moskéer och muslimska församlingar. 141 deltagare medverkade och 12 myndigheter medverkade vid konferenserna som blev kunskapshöjande för såväl trossamfund som andra myndigheter. Inom ramen för regeringsuppdraget om att öka kunskap om moskéers och muslimska församlingars säkerhet har kunskap delgivits 12 församlingar som har utbildats i säkerhetsfrågor i samband med besök på plats i respektive församlings lokaler.

Myndigheten för kontinuerligt en dialog med trossamfunden gällande jämställdheten mellan könen. Myndigheten har under året, för fjärde gången, genomfört programmet *Delaktig, stark och synlig*. Syftet med programmet är att fortbilda kvinnor i trossamfund i ledarskapsfrågor. Programmet innehåller också en mentorskapsdel. Tjugofem kvinnor från ett tiotal olika trossamfund deltog i 2019/2020-års program som genomfördes under tre helger och fick kompetensutveckling i frågor som rör mänskliga rättigheter, ledarskap, kommunikation och organisationsförändring. Myndigheten har initierat ett nätverk för alla kvinnor som har deltagit i programmet under de fyra åren i syfte att möjliggöra erfarenhetsutbyte så att kvinnor i trossamfunden ytterligare stärks i sitt ledarskap. Under året har myndigheten samverkat med Uppsala universitet i en satsning för att samla in och dokumentera erfarenheter från kvinnorna i detta program (och tidigare omgångar). Denna utvärdering slutförs under vintern 2020-2021 och publiceras under våren 2021 i en rapport om kvinnligt ledarskap och inflytande inom trossamfunden.

En del av kunskapsuppdraget gentemot trossamfunden rör grundläggande värderingar. Myndigheten undertecknade i oktober *Demokratideklarationen* med åtaganden om att i dialog med trossamfunden, lyfta demokratins hundraåriga historia i Sverige samt att erbjuda fördjupande diskussioner och seminarier om demokrati och mänskliga rättigheter. Myndigheten har under året inlett arbete med att förbereda det särskilda fokus på demokrati och religionsfrihet som kunskapsuppdraget kommer att ha 2021.

3.4 Kontakter med myndigheter, regioner, kommuner och organisationer

Kunskapsspridning sker också dagligen i alla de kontakter myndighetens medarbetare har med såväl trossamfund som myndigheter, regioner och kommuner. Under en normal arbetsvecka bedömer myndigheten att kansliets medarbetare genomför ungefär ett trettiotal samtal med före-

trädare för olika trossamfund, cirka fyrtio samtal med myndighetsrepresentanter och ett trettiotal samtal med företrädare för kommunal- och regionalnivå. I så gott som samtliga dessa samtal, bedömer SST att någon form av kunskap förmedlas.

Myndigheten har under året besvarat tretton remisser. Av dessa angår fyra yttranden ansökan om uppbördshjälp eller att bli ett statsbidragsberättigat trossamfund, fem om säkerhet, tre från olika departement samt ett från annan myndighet

Myndigheten bedömer att årets resultat, vad gäller kunskapsuppdraget, har varit i linje med tidigare år. Ungefär lika många publikationer som tidigare år har tagits fram. Coronapandemin har påverkat myndighetens ordinarie kunskapsuppdrag så till vida att vissa fysiska möten och utbildningar har fått ställas in. Samtidigt har ett stort antal både gamla och nya aktörer efterfrågat myndighetens kunskap i hanteringen av coronapandemin och ny kunskap har tagits fram inom ramen för detta arbete. Vidare har myndigheten genomfört flera seminarier och konferenser med fokus på delvis nya målgrupper. Myndigheten bedömer sammantaget att kunskapsuppdraget inte blivit fullt ut som planerat i början av året men att arbetet samtidigt har fyllts med delvis nytt innehåll. Detta innebär goda möjligheter framåt att ytterligare, via de nya kontaktvägar myndigheten har upparbetat (se dialog och samverkan), sprida kunskap om trossamfundsfrågor.

Myndigheten ser behov av att framgent utveckla och bredda kommunikationskanalerna utåt för att ha möjlighet att nå fler aktörer. Den kunskap som myndigheten besitter och tar fram bedöms vara av vikt för både institutioner inom den offentliga sektorn liksom av aktörer inom det civila samhället. Under slutet av 2020 inleddes därför ett arbete med att se över myndighetens kommunikation och kommunikationsarbetet kommer utvecklas ytterligare under 2021.

På grund av pandemin har deltagande i konferenser och workshops varit väldigt få under året, men myndighetens handläggare för religiösa minoriteter har medverkat i digital workshop anordnad av Akademie für Islam in Wissenschaft und Gesellschaft, Johann Wolfgang Goethe-universitetet, med temat ”Building bridges between State and Muslim communities: Domestic training of Muslim religious professionals in Europe and North America as a common issue”. Denna workshop skall under 2021 följas upp med en konferens där även myndigheten skall bidra med sina erfarenheter.

3.5 Pröva frågor om statsbidrag enligt lagen om stöd till trossamfund och förordningen om statsbidrag till trossamfund

Syftet med bidragen är att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg. Myndigheten jobbar kontinuerligt med att ytterligare förbättra kvaliteten i bidragsgivningen samt att fortlöpande diskutera utmaningar i arbetet deltar myndigheten regelbundet i erfarenhetsutbyte med andra bidragsgivande myndigheter. En ny rutin har under året byggts upp för att förstärka redovisningen av fördelningen av organisationsbidrag. Från den redovisning som trossamfunden ställer till myndigheten gällande organisationsbidrag krävs från 2021 en enhällig redovisningsmodell som ser exakt likadan ut för alla trossamfund. Precis såsom myndigheten under ett antal år har krävt för lokal- samt anpassningsbidrag har nu en fördjupad redovisningskontroll införts där genom stickprov hela processen gällande transaktioner som rör organisationsbidraget ska intygas, vidimeras och ställas till myndighetens förfogande.

Rådet för beslut om statsbidrag till trossamfund har i uppdrag att pröva frågor om statsbidrag till trossamfund enligt förordning SFS 1999:974 t.o.m. SFS 2018:1534). Rådet för beslut om statsbidrag till trossamfund har sammanträtt sju gånger under året.

Tre typer av bidrag

Myndigheten fördelar tre bidrag: organisationsbidrag, verksamhetsbidrag inkl. bidrag till andlig vård i sjukvården och projektbidrag med syfte att enligt lagstiftningen skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg.

Organisationsbidraget fördelas som grundbidrag och rörligt bidrag. Enligt myndighetens tillämpningsföreskrifter skall grundbidraget till respektive trossamfund utgöra 70 % av föregående års bidrag. Det rörliga bidraget beräknas efter antalet bidragsgrundande personer, vilket innebär medlemmar och registrerade regelbundna deltagare. Fördelningen av det rörliga bidraget har gjorts enligt den statistik över betjänade för 2018 som fastställdes av myndigheten i november 2019.

Verksamhetsbidrag får lämnas för teologisk utbildning och för andlig vård inom sjukvården. Gällande teologisk utbildning fördelas enligt schablon med ett fastställt belopp per utbildningsinstitution. Andlig vård inom sjukvården fördelas som kostnadsbidrag för tjänster inom andlig vård i sjukvården som de bidragsberättigade trossamfunden ansvarar för.

Projektbidrag får lämnas som lokalbidrag för byggnation, bidrag för anpassning av lokaler för personer med funktionsnedsättning, etableringsbidrag och som särskilt utbildningsbidrag för funktionärer inom trossamfund som saknar egna utbildningsinstitutioner i Sverige.

Bedömning av administrativ kostnad och s.k. styckepris

År 2020 präglades av starkt ändrade rutiner vad gäller t.ex. uppföljning och besök på plats både vad för lokala församlingar och trossamfundens centrala administration. Att uppskatta en sann och korrekt styckekostnad per bidrag gällande handläggning och annan arbetskostnad för år 2020 anser myndigheten därför inte är rimligt. Myndigheten planerar att eftersträva en sådan beräkning av ett antal av bidrag för år 2021 då myndigheten hoppas att vanliga administrativa rutinerna ska kunna återupptas.

Antalet betjänade

Antalet betjänade (antal medlemmar + regelbundna deltagare i verksamheterna) utgör basen för fördelningen av bidragen, speciellt organisationsbidraget. Antalet betjänade har under de senast 10 åren ökat från drygt 749 000 till drygt 901 000 personer.

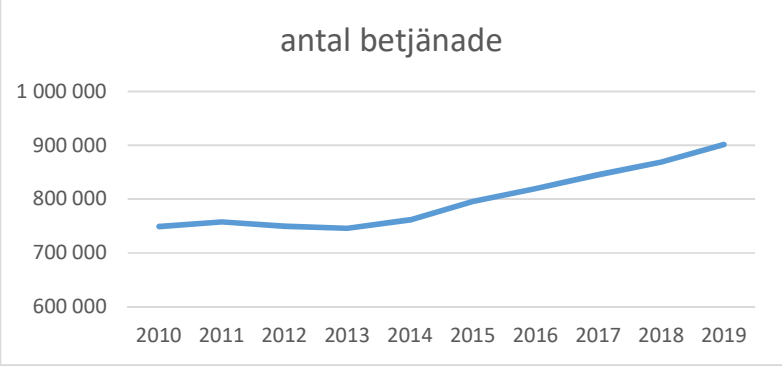

Fördelningen av bidragen

Organisationsbidraget har fördelats enligt plan och utbetalats kvartalsvis under året till alla trossamfund utom ett[4]. Totalt har drygt 80 771 000 kr utbetalats som organisationsbidrag. Den summan inkluderar 24,8 av de 25 miljoner kronor som regeringen mot slutet av året anslog som extra bidrag för inkomstbortfall under årets pandemi (resterande 200 000 kr som verksamhetsbidrag till Andlig vård inom sjukvården). Med den förstärkningen tilldelades varje trossamfund strax över 98 kr per betjänad och år, vilket är drygt 28 kr mer per person än från föregående år. I diagrammet nedan görs en jämförelse av organisationsbidraget över fem år där förstärkningspengarna, för jämförelsens skull, inte har tagits med. Bidraget låg år 2016 på 73, 92 kr per betjänad och år. År 2020 har detta (utan det extra medel som anslagits för inkomstbortfall under pandemin) sjunkit till 69,56 kr per betjänad och år (tabell 3+9).

Organisationsbidraget som fördelades i början av året, innan förstärkningen med 25 miljoner till anslag 9.2 gjordes, hamnade endast på några öre mindre per betjänad år 2020 än år 2019. Men för att kunna uppnå nästan samma nivå, och därmed en någorlunda stabil nivå för att bidra till trossamfundens omkostnader behövde organisationsbidraget ökas med 1 miljon kronor i jämförelse med år 2019. Orsaken var att antalet trossamfund, samt även antalet betjänade inom ett stort antal trossamfund, hade ökat. För att kunna öka den totala summan som går till organisationsbidrag beslutade myndigheten att inte utlysa bidrag till lokaler (förutom anpassningsbidrag) samt bidraget kallat *Särskilt utbildningsbidrag* 2020 .

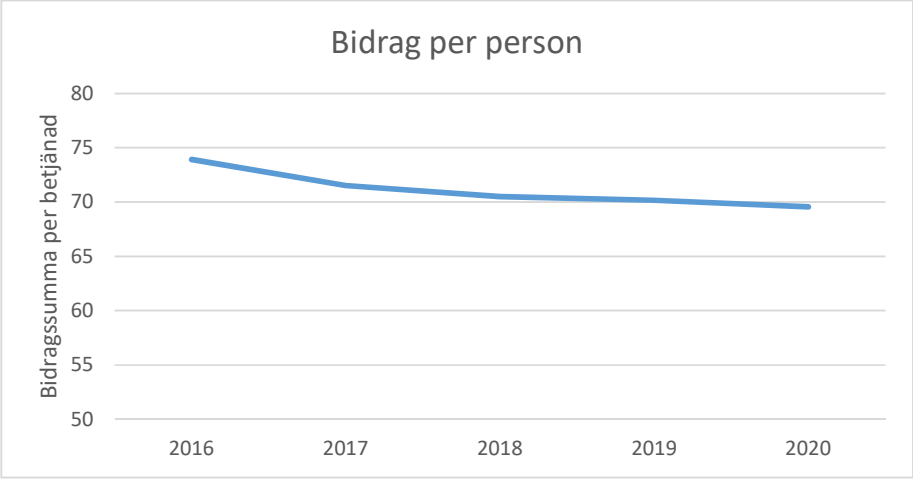

Trossamfunden tillämpar i sin tur olika principer vid fördelningen av organisationsbidraget. Inom vissa av trossamfunden får samtliga församlingar bidrag. Inom andra gör trossamfundet en prövning av bidragsansökan.

[4] Trossamfundet har valt att avbryta dialogen med myndigheten i en fråga. Ärendet ligger hos Förvaltningsrätten.

I diagrammet nedan redovisas antalet församlingar inom trossamfunden samt hur många av dessa som fått del av organisationsbidrag under de senaste fem åren. Totala antalet församlingar har ökat med nästan 300 sedan 2019 men antalet församlingar som får del av bidraget är nästan oförändrat.

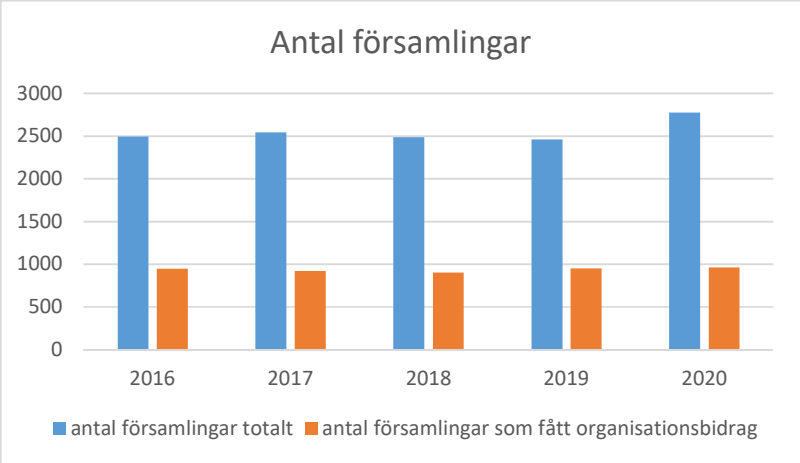

Verksamhetsbidrag

Bidrag till teologiska högskolor

Verksamhetsbidrag har fördelats till tre av de fyra teologiska högskolorna som enligt förordningen har rätt till bidrag. Medlen fördelades enligt schablon som fastställts för åren 2018-2020 med 250 tkr per år till Johannelunds teologiska högskola i Örebro samt till Örebro missionsskola. Enskilda högskolan i Stockholm har en större grupp studenter och tilldelas 300 tkr per år. Prästseminariet i Stockholms katolska stift har inte haft prästkandidater under budgetåret. Antalet högskolestuderande som får del av detta bidrag har vid kontroll med högskolorna varierat något under de senaste tre åren[5]. År 2020 hade Örebro missionsskola 173 studenter, något färre de två tidigare åren. Enskilda högskolan i Stockholm har en ökning av ca 68% från 214 studenter år 2018 till 360 år 2020. Vid Johannelunds teologiska högskola i Uppsala fanns år 2020 108 studenter. År 2018 hade skolan 110 studenter och år 2019 96, vilket visar att studentantalet nu kan sägas vara på samma nivå som år 2018.

Bidrag till andlig vård i sjukvården

Gällande bidraget *andlig vård i sjukvården* har 10 100 000 fördelats inom ordinarie bidrag. Ytterligare 200 000 fördelades till den andliga vården av de 25 miljoner som riksdagen fattade beslut om för att något kompensera de statsbidragsberättigade trossamfundens inkomstbortfall på grund av pandemin. Rådet för beslut beslutade att 200 000 av de 25 miljonerna skulle fördelas efter behov för intäktsbortfall inom andlig vård. För den kristna delen möjliggör bidraget anställning av 52 sjukhuspastorer/präster/diakoner/ordenssystrar på sjukhus i hela landet. Huvuddelen av tjänsterna har en sysselsättningsgrad på 50–100 %. Bidraget till den buddhistiska andliga vården i sjukvården möjliggör ett rikstäckande arbete genom anställning av två koordinatörer om 40 % tjänst vardera, kombinerat med volontärsinsatser genom särskilt utbildade stödpersoner. Den muslimska delen innefattar under våren sex sjukhusimamer på 40 - 50% av

[5] Statistiken är ett snitt på undervisningsåret som löper terminsvis och inte kalenderår.

heltid och sju sjukhuskoordinatörer på 25 % av heltid. Bidraget till den andliga vården möjliggör även utbildningsinsatser riktade till anställda inom den andliga vården och i viss mån även koordinatörernas stödpersoner. Ett mindre stöd ges också för samordning av arbetet för trossamfund med tjänster inom andlig vård (tabell 8).

Bidraget till den andliga vården har haft en ökning under de senaste tre åren. Den något större bidragsökning som kan noteras för år 2020 beror på de extra 200 000 kronorna som Rådet för beslut avsatte för den andliga vården av de 25 miljoner som Riksdagen fattade beslut om i syfte att något kompensera trossamfundens inkomstbortfall i samband med coronapandemin. Dessa 200 000 fördelades till drygt 10 arbetsgivare för tjänster inom den andliga vården som särskilt påverkats av inkomstbortfall kopplat till pandemin.

Antalet personer med anställningar inom andliga vården har under de senaste tre åren i stort sett legat konstant. Den lilla minskning som den kristna delen har år 2020 förklaras av en längre vakans och en tjänsteförändring kopplat till Katolska kyrkans verksamhet inom den andliga vården. De mindre bidragsökningar som tjänsterna för alla tre trossamfundsgrupperna fått del av under senare år har i huvudsak använts på två sätt. Dels handlar det om att säkra kostnadstäckning för tjänster med heltäckande bidrag med tanke på kostnadsökningar, liksom att öka bidraget något för att undvika att andra befintliga tjänster får en minskning i sysselsättningsgrad på grund av ökade kostnader. Dels har det något ökade bidraget använts till att utvidga arbetet genom ökade sysselsättningsgrader. Det sistnämnda gäller framför allt den muslimska delen av den andliga vården i sjukvården (tabell 8).

Personal - kristna delen av verksamheten

Det är dock viktigt att notera att det inte på ett korrekt sätt är möjligt att som en resultatindikator göra jämförelsen i antal tjänster inom den andliga vården i sjukvården mellan den kristna delen och den muslimska respektive buddhistiska delen eller att utgå från en styckekostnad. Utgångspunkten för bidragen är att trossamfunden har det ekonomiska ansvaret för tjänsterna och att bidraget syftar till att underlätta att bära kostnaden för tjänsterna. Tjänsterna förutsätter en betydande egeninsats från trossamfunden. För den kristna delen innebär det att enskilda församlingar inom de statsbidragsberättigade trossamfunden år 2020 bidrog med omkring 18 700 000 kronor för att möjliggöra de 53 tjänsterna. (Motsvarande siffror var 2019 cirka 17 950 000 och 2018 cirka 17 300 000 kr.) Det kan i sammanhanget noteras att målsättningen med tjänsterna inom den andliga vården inte är att ge stöd till egna medlemmar i händelse av sjukdom, men att genom framför allt kris- och samtalsstöd betjäna var och en som frågar efter det på sjukhusen.

Personal - muslimska och buddhistiska delarna av verksamheten

De muslimska och buddhistiska tjänsterna har en annan uppbyggnad. Sysselsättningsgraden är mindre, samtidigt som bidraget som förmedlas via myndigheten syftar till att täcka hela kostnaden för tjänsten. Egeninsatsen ges istället genom att dessa relativt små tjänster kompletteras genom att ett stort antal stödpersoner ideellt ställs till förfogande från församlingarna för den andliga vården. Dessa kan kallas in till sjukhusen vid behov och kompletterar medarbetarnas arbete. Ytterligare ett skäl för denna modell är att stödpersonerna representerar olika riktningar inom en religion, olika kulturella bakgrunder och språk och säkerställer att det finns både kvinnor och män att kalla in till sjukhuset på en ort. Antalet stödpersoner som på detta sätt ställs till förfogande för den muslimska delen är totalt cirka 220 personer och för den buddhistiska delen drygt 100 personer utöver landet.

Projektbidrag

Lokalbidrag

För att bibehålla en stabil summa per betjänad och år gällande organisationsbidraget förstärktes detta på bekostnad av bl.a. lokalbidraget. Det lokalbidrag som gäller genomgripande upprustning, köp samt byggnation utlystes därför inte år 2020. Medel utbetalades dock till den här typen av lokalbidrag genom de utestående åtagande som getts under tidigare år med utbetalningsår 2020. Under året utfördes fördjupad redovisningskontroll av alla slutredovisade lokal bidrag under ett kvartal. Dessa redovisningar består av bestyrkta och vidimerade kopior av alla kostnader för hela projektet.

Bidrag för anpassning av lokaler för personer med funktionsnedsättning

Det inkom 33 ansökningar om bidrag för anpassning av lokaler varav 27 beviljades (en ansökan återkallades av församlingen) (tabeller 4, 5, 9). Likt lokalbidraget ovan utfördes fördjupad redovisningskontroll av alla slutredovisade anpassningsbidrag under ett kvartal. Dessa redovisningar består av bestyrkta och vidimerade kopior av alla kostnader för hela projektet.

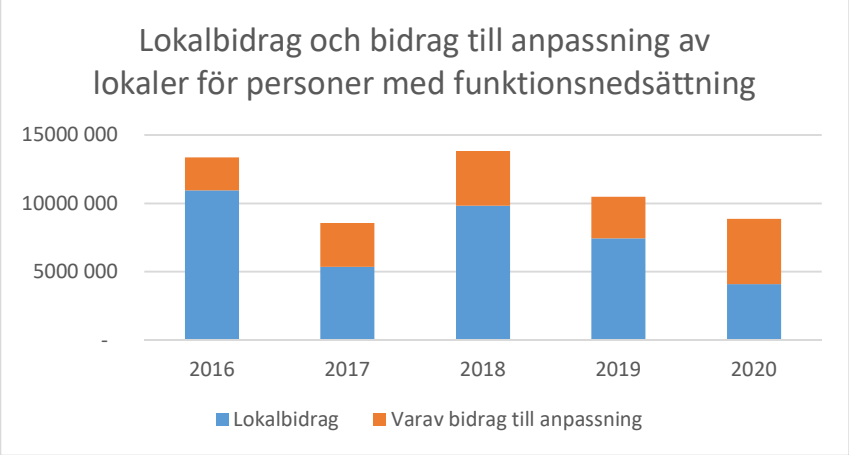

Etableringsbidrag

Gällande *Etableringsbidrag* så inkom 57 ansökningar var av 43 beviljades. Diagrammet nedan visar på att antalet ansökningar samt antalet beviljade har legat relativt jämt under de senaste fem åren men med en topp år 2018. Under det året tillkom många nyetablerade församlingar som ett resultat av flyktingvågen från bland annat Eritrea och Somalia (tabeller 6+7).

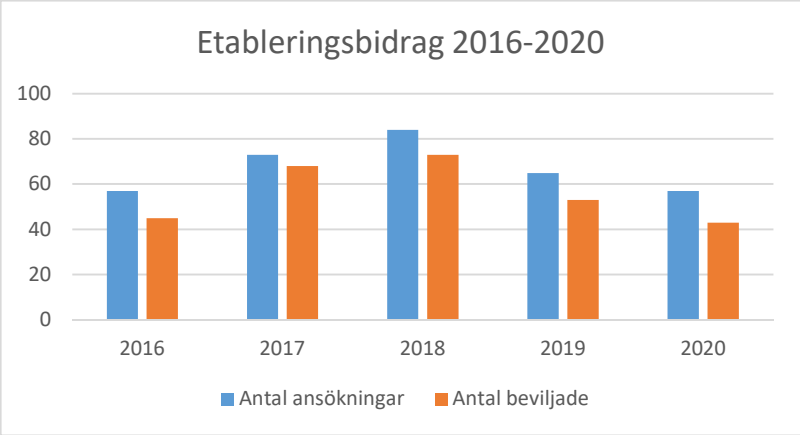

Kvalitetssäkring och kontroller

Myndighetens arbete kräver genomgång av aktuellt trossamfunds ekonomi, statistik, organisationshandlingar och ett arbete för att bedöma hur myndigheten bidrar till att stärka och upprätthålla grundläggande värderingar. Förutom de kvalitetssäkrande rutiner som gäller för bidragshandläggningen utförs också besökskontroller.

Besök till ett geografiskt område

Myndigheten kontrollerar årligen samtliga trossamfunds församlingar inom ett geografiskt område för att stämma av församlingars delaktighet och bidragsfrågor. I slutet av oktober besöktes 15 församlingar från lika många trossamfund i Borås med omnejd i syfte att kvalitetssäkra och kontrollera bidragsverksamheten. Besöken visar på ett pågående och utvecklande samarbete och samhörighet mellan trossamfunden i lokala frågor som t.ex. brist på begravningsplatser, bostadslösas situation under vintern och i år inte minst besök och stöd till speciellt äldre församlingsbor som pga pandemin inte kan gå ut. Även Svenska kyrkan, som oftast är det trossamfund som varit längst på plats, besöks för att få en överblick över trossamfundens utveckling i regionen. Borås är ett församlingstätt område med många nyetablerade trossamfund och inriktningar. De flesta besöken visar att man känner att det finns mycket kvar att göra, speciellt i de stadsdelar där många nytillkomna invandrare funnit en bostad, men i detta uttrycks också ett hopp för en bättre gemensam framtid i området.

Stickprovskontroll av bidragsgrundande statistik

Vidare kontrollerar myndigheten årligen den statistik som används som underlag vid beslut om bidrag. Med den rådande lagstiftningen kring personuppgifter (GDPR) är myndighetens möjlighet att utöva tillsyn och kontroll begränsad. Myndigheten kan granska avpersonifierade siffror för att kunna uppskatta rimlighet och jämförelse med tidigare år, men kan inte få rätten att granska att, t.ex. inte en person finns registrerad mer än en gång.

Stickprovskontroller gällande avpersonifierad data skedde år 2020 hos sju trossamfund i Stockholm, Malmö och Umeå för att granska trossamfundens insamlade statistik av betjänade. Kontrollerna visade att det hos alla trossamfunden, utom ett, stämde relativt väl med den statistik som skickat till myndigheten. Dessa besök ger trossamfunden centralt möjlighet att föra en dialog kring statistikfrågor och begrepp såsom församling, tillhörig, betjänad som ofta inte tidigare rymts i (speciellt de nyetablerade) trossamfundens begreppsvärld. Många trossamfund ser inte

heller på tillhörighet såsom svenska etablerade system gör utan medlemskap är en främmande benämning som möjligen tidigare utgjordes av att man bodde i området och besökte trossamfundets församling där. I dessa trossamfund pågår och utvecklas fort ett arbete för att naturligt inkorporera detta i diasporan i Sverige.

Utökad granskning av fördelning av organisationsbidrag

Fördelningen av organisationsbidraget granskas genom inskickande av fördelningsnycklar samt ett intygande från trossamfundets ledning. När dessa granskas kontrolleras att inte mer än maximalt 10% av bidraget går till central administration. Projektbidragen slutredovisas per projekt. Varje år genomförs en fördjupad granskning av slutredovisningarna av lokalbidrag samt anpassningsbidrag för en viss kalenderperiod. Vid dessa granskningar begärs vidimerade kopior av alla fakturor och kvitton för projektet in för granskning. Under år 2021 påbörjas en förändrad kontrollrutin gällande organisationsbidrag där alla trossamfund ska redovisa enligt samma principer av fördelningsnycklar. Om redovisningen inte följer de förstärkta kraven kommer redovisningen inte att godkännas förrän materialet är åtgärdat. Likaså kommer fördjupad redovisning, likt den modell som tillämpas för lokal- och anpassningsbidrag, att tillämpas, vilket innebär att slumpmässigt utvalde trossamfund kommer att få fördjupa sin redovisning med att inkomma med bestyrkta kopior mm gällande t.ex. utbetalning (ekonomiska transaktioner mellan trossamfundet centralt och församlingarna) av fördelat organisationsbidrag. I väntan på en ny lagstiftning anser myndigheten att detta är en förstärkt rutin som främjar övergången till ett nytt system.

3.6 Fortlöpande dialog med bidragsberättigade trossamfund om förutsättningarna för stödet

Myndigheten sammanträder vanligtvis två gånger på år med *Rådet för samråd*. I detta råd deltar alla statsbidragsberättigade trossamfund samt, när så lämpligt och oftast endast del av mötet, andra stora och viktiga trossamfund och inriktningar i Sverige såsom Svenska kyrkan, Svenska Bahaisamfundet, Sikhiska organisationer i Sverige samt Hindu Forum (en paraplyorganisation för hinduer i Sverige.) På grund av pandemin ställdes vårens möte in men under hösten genomfördes rådet digitalt. Vid detta råd föreslogs även ledamöter och ersättare för kommande mandatperiod för *Rådet för beslut om statsbidrag till trossamfund*.

Samverkansorganen för bidrag till ortodoxa kyrkor (OÖKER) resp. muslimska trossamfund (ISR) är viktiga i dialogen om förutsättningarna för bidrag. Organen ger vidare berörda trossamfund en möjlighet att samverka kring gemensamma frågor med särskild fokus på bidragsgivning. Två möten har ägt rum i Ortodoxa samarbetsrådet för informations- och diskussionsutbyte i aktuella frågor. Fyra möten har ägt rum i Islamiska samarbetsrådet där inte minst krisberedskapsfrågor, yttrandefrihetsgrundlagen och muslimers plats i Sverige har diskuterats särskilt under året. Under året har ISR varit en viktigt samverkanspartner vad gäller kommunikation och hantering av aviserade koranbränningar, något som bland många muslimer i Sverige upplevts som förtäckta hot. Under det andra halvåret 2020 mottog flera muslimska föreningar och organisationer brev med hot, hat och i en del fall okänt pulver. ISR har kunnat förmedla viktig information kring dessa fall till SST som kunnat förmedla vidare informationen till andra berörda myndigheter. Under året har Imam Malek Center Trossamfundet i Sverige sökt medlemskap till ISR; beslut i frågan väntas under 2021.

Under året har en särskilt fördjupad dialog skett med tio trossamfund med anledning av frågetecken kring stödets villkor i enskilda fall/församlingar och med tre trossamfund centralt. I ett fall har bidraget inte betalats ut. Ett trossamfund har uteslutit den förening kring vilken fråge-

tecken uppstått då man ansett att föreningen i fråga inte lyckas leva upp till villkoren för bidragen. Fyra ärenden är sammantaget fortsatt utestående ärenden inför 2021. Av dessa är ett av ärendena också ett ekonomiskt åtagande som sammanlagt rör sig om drygt 882 000 kr.

En viktig fråga under året har också varit förberedelser inför en eventuell ny lagstiftning kring bidragsgivningen till trossamfund. Myndigheten har i dialog med trossamfund, både vid gemensamma möten och bilateralt påmint om vissa förslag i utredningen ”Stöd till trossamfund i ett mångreligiöst Sverige” (SOU 2018:18). Möten har speciellt ordnats med trossamfundsledare för de trossamfund inom samverkansorganen som dels ännu inte är registrerade trossamfund hos Kammarkollegiet och dels till antalet betjänade är få samt, i vissa fall, under senare år även blivit färre.

Särskilt regeringsuppdrag

Myndigheten har under året haft ett särskilt regleringsbrevsuppdrag att utifrån vad som framkommit under den fortlöpande dialogen med de bidragsberättigade trossamfunden om förutsättningarna för stödet, särskilt redovisa hur de bidragsberättigade trossamfunden arbetar för att bidra till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på.

Empirin till rapporten består av 15 semistrukturerade djupintervjuer som genomfördes hos olika församlingar i Borås, granskning av de statsbidragsberättigade trossamfundens årshandlingar från 2019 samt en kvalitativ enkätundersökning som alla förutom ett trossamfund svarade på. Resultaten visar att trossamfunden arbetar med och för samhällets grundläggande värderingar med stort engagemang och utifrån många olika dimensioner. Några punkter som kan nämnas är trossamfundens roll som demokratiskolor med interndemokratiska strukturer som håller det demokratiska samtalet levande; ett engagemang för att upprätthålla alla människors lika värde, vilket exempelvis tar sig uttryck i ett omfattande socialt engagemang för utsatta grupper, samt trossamfundens arbete för att implementera Barnkonventionen i sina verksamheter. En rapport med en redovisning av uppdraget kommer att lämnas till regeringen senast den 1 mars 2021

Myndigheten bedömer att dialogen med trossamfunden om förutsättningarna för stödet under året har varit god. Samtidigt har vissa bidragsärenden varit svårhanterade mot bakgrund av lagstiftning och förordning. Utifrån dessa begränsningar bedömer myndigheten att arbetet har fungerat väl.

3.7 Trossamfundens roll i krisberedskapssamordning

Vid kriser och katastrofer är behovet av insatser från trossamfunden stort. Det handlar dels om trossamfundens roll som plats i tider av oro, dels om att tillvarata trossamfundens resurser i tid av kris. Trossamfunden har värdefulla kunskaper och resurser att bidra med och en utvecklad förmåga att stödja människor i kris genom samtal, medmänsklighet, ceremonier och ritualer. Samfunden utgör också viktiga informationskanaler för ett stort antal människor, enbart statsbidragsberättigade trossamfund når cirka 900 000 medlemmar. Myndigheten samordnar trossamfunden vid olika kriser och katastrofer, ibland statsbidragsberättigade samfund och vid enskilda händelser de samfund som berörs. Krissamordningen sker i nära dialog med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Polismyndigheten samt Säkerhetspolisen. SST:s roll är bl. a att sammanföra beredskapsansvariga på olika nivåer med trossamfunden på motsvarande nivåer samt bidra med kunskap och kontakter liksom arbetsmodeller. Arbetet karaktäriseras av såväl stöd till enskilda myndigheter, länsstyrelser och kommuner och av deltagande i samverkansforum. Många frågor inkommer till myndigheten via krissamordningen för att i bli en fortsatt fråga inom myndighetens andra uppdrag.

Arbetet med anledning av coronapandemin har skett inom ramen för krisberedskapssamordningen, för mer information se 3.2 redovisning dialoguppdrag. Det ordinarie arbetet inom krisberedskapen har varit intensivt, dels med kriser och omvärldshändelser som fått påverkan på nationell nivå och som myndigheten har hanterat, och dels med det stöd som myndigheten bidrar med till olika aktörer i det ordinarie krisberedskapsarbetet dit lokala kriser räknas. Exempel på hanterade händelser är den iranske generalen Qassem Soleimanis död, flygkraschen i Iran i januari, terrordåd runt om i världen som skapar oro i Sverige och hotbrev till muslimska föreningar. Ytterligare ett exempel på en hanterad händelse var koranbränningarna på olika platser i landet under sensommaren och hösten. Vid den här typen av händelserna väcks både frågor och oro inom landet och utomlands. Företrädare för trossamfund i Sverige möts av frågor från länder där händelsen uppmärksammas och behovet är då extra stort av korrekt myndighetsinformation. Inför de planerade allmänna sammankomster där koranbränning enligt uppgift planerades bistod SST med kontaktytor mellan de muslimska trossamfunden på nationell nivå och kommenderingsledningen inom Polisen i både Malmö och Stockholm. Syftet med mötena var att besvara frågor om lagstiftning, stilla oro och ta del av varandras lägesbilder.

Även medarbetarna inom den andliga vården i vården utgör en viktig resurs i hanteringen av en kris, som ofta aktiverar arbetet på sjukhus inklusive krisstöd. Ett exempel är att myndigheten utifrån strukturen för andlig vård kunde ställa stödpersoner till förfogande på Arlanda flygplats i samband med flygkraschen i Iran där svenskar fanns ombord.

Etablerad samverkan med olika myndigheter har fortsatt under året med exempelvis MSB, Polisen och CVE, Samverkan Stockholmsregionen- Temagrupp krisstöd. Krisberedskapshandläggarna på SST ingår också i internationella nätverk som RAN, Nordic Safe cities och har regelbundna möten med ODIHR (Office for Democratic Institutions and Human Rights, vilken är en del av OSCE- Organization for Security and co-operation in Europe). Genom särskilda utbildningar för trossamfunden och genom regeringsuppdraget att höja kunskapen om säkerhet för muslimska föreningar och moskéer har samverkan utvecklats både med Polismyndigheten och MSB. Inför kommande år planeras ytterligare insatser för att höja kunskapen om säkerhet för trossamfunden.

Under året har efterfrågan från kommuner varit fortsatt stor. Frågor som behandlas gäller trossamfundens roll i den kommunala krisberedskapen, tillämpning och tolkning om religionsfrihet, kunskap om religiösa fenomen och grupper, kontakt med trossamfund på lokal nivå, våldsbejakande extremism, hat och hot med mera. Men mot bakgrund av arbetet med pandemin har det ordinarie krisberedskapsarbetet och framför allt arbetet med kommuner fått stå tillbaka. Coronarestriktioner har också gjort att färre fysiska besök på kommunal nivå har kunnat genomföras än i vanliga fall, likväl har myndigheten genomfört cirka 50 besök till olika trossamfund inom ramen för krissamordningen.

Under året erbjöd SST utbildningen ”Säkerhet i offentlig miljö” till samtliga trossamfund. Utbildningen genomfördes av utbildare från MSB och Polisen. På grund av den pågående smittspridningen kunde endast ett utbildningstillfälle erbjudas under 2020, men en fortsättning av arbetet kring trossamfundens säkerhet planeras gemensamt med MSB och Polisen under 2021.

Årets arbete har visat behovet av myndighetens krisberedskapsarbete (se 3.2).. De upparbetade kanaler och den kunskap myndigheten har samlat på sig över åren har använts samt byggts på med nya erfarenheter och samverkanspartners. Det är svårt att bedöma resultatet av krisberedskapsarbetet mot bakgrund av att det syftar till att möjliggöra en effektiv och klok krishantering där oönskade konsekvenser och situationer inte uppstår. Det gensvar myndigheten har fått från andra myndigheter och aktörer under året är en indikator på att arbetet har varit framgångsrikt och mer efterfrågat än tidigare. .

Regeringsuppdrag att höja kunskap om säkerhet för moskéer och muslimska församlingar

2019 fick myndigheten ett regeringsuppdrag om att höja kunskapen om säkerhet för moskéer och muslimska församlingar samt aktörers utsatthet för islamofobi och hatbrott. Uppdraget löper till 2021-03-01 och i uppdraget ingår att på alla nivåer stärka relationer mellan muslimska församlingar, muslimska organisationer, kommuner och berörda myndigheter, och att tillämpa ett jämställdhetsperspektiv.

Myndigheten har under året arbetat med slutförande av inventering av muslimska församlingar i landet, inklusive de muslimska församlingar som inte tillhör ett av de sju muslimska riksförbunden. Inventeringen görs eftersom det hittills saknats underlag för antalet föreningar som inte ingår i någon av de sju statsbidragsberättigade riksorganisationerna, samt att det då i många fall saknats kontakt med dessa föreningar.

Vidare har myndigheten tillsammans med personal från utvalda kommuner och Polisen gjort besök i moskéer och muslimska församlingar för att på plats arbeta med omvärldsanalyser, riskanalyser och säkerhetshöjande åtgärder. Särskilt fokus har riktats på stärkta relationer mellan organisationer, myndigheter och kommuner.. Syftet med dessa besök har varit att ge exempel på arbete och metoder som kan visa resultat som modell och inspiration för andra. Till hjälp för moskéerna och församlingarna har myndigheten tagit fram material för säkerhetsanalyser, rutiner och kontinuerligt arbete med säkerhetsfrågor för styrelserna.
Det har även tagits fram ett säkerhetskort som visar åtgärder vid brand och PDV (pågående dödligt våld). Kortet skall distribueras till muslimska församlingar och moskéer och syftar till att öka medvetenhet och kunskap om hur den typen av situationer bäst hanteras. På sikt kommer även ytterligare material om säkerhet att distribueras, exempelvis ett säkerhetskort om säker posthantering. På nationell nivå har myndigheten också genomfört utbildningsinsatser för representanter för de sju muslimska riksförbunden tillsammans med samverkanspartners. Utbildning för trossamfund i säkerhet i offentlig miljö där MSB och polisen utbildat har också inneburit särskilda insatser för muslimsk säkerhet. Myndigheten för stöd till trossamfund genomförde 4 större utbildningstillfällen där MSB och polisen bidrog med värdefull kunskap, Länsstyrelse och kommun fanns representerade för klargörande av uppdrag och roller i säkerhet och krisberedskap och mycket värdefulla erfarenheter delades och övningar genomfördes med hjälp av representanter från Judiska centralrådet. Myndigheten har även samverkat i uppdraget med BRÅ som i ett regeringsuppdrag arbetat med att göra en fördjupad studie om islamofobiska hatbrott. Under året har flera insatser med särskilt fokus på kvinnlig säkerhet genomförts där samtal och genomlysningar av säkerhetsfrågor och utsatthet bidragit till värdefull kunskap inför en kommande utbildningssatsningar särskilt för kvinnor 2021.

Årets arbete har visat behovet av myndighetens krisberedskapsarbete (se 3.2). Arbetet har visat på vikten av att nyttja befintligt bred kompetens, snabb handläggning och många i förväg etablerade kontaktytor lokalt, nationellt och internationellt. De upparbetade kanaler och den kunskap myndigheten har samlat på sig över åren har använts fullt ut samt byggts på med nya erfarenheter och samverkanspartners. Det kan vara svårt att bedöma resultatet av krisberedskapsarbetet mot bakgrund av att det syftar till att möjliggöra en effektiv och klok krishantering där oönskade konsekvenser och situationer inte uppstår. Mot bakgrund av det gensvar myndigheten har fått från andra myndigheter och andra aktörer under året bedöms arbetet ha varit mycket framgångsrikt samt mer efterfrågat än någonsin tidigare.

Arbete med att få trossamfund, kommuner och myndigheter bli fungerande samverkansparter i vardag och kris har syftat till att stärka samhället och skapat bättre beredskap för hantering av olika påfrestningar. Vår bedömning är att myndighetens arbete bidragit till detta.

4. Generellt om myndighetens verksamhet

4.1 Verksamhetsutveckling

Året har präglats av två byten på chefspositionen samt hanteringen av coronapandemin varför långsiktig verksamhetsutveckling i viss mån fått stå tillbaka. Myndigheten har under året sett över befintlig intern styrning och utvecklat arbetet vad gäller interna rutiner och processer. Myndigheten har inlett ett arbete med att se över myndighetens uppdrag och mål för respektive verksamhet samt att koppla verksamhetsplaneringen till mer konkreta målsättningar. Detta arbete kommer slutföras under 2021.

Myndigheten har vidare arbetat med att säkerställa att all kompetens fullt ut används genom högre delaktighet i det interna arbetet. Vägledande principer handlar om att myndigheten ska arbeta resultatorienterat och tillsammans. Det myndigheten gör ska, utöver bästa möjliga verksamhetsresultat i närtid, bygga på och bidra till kunskapande och lärande.
Ett arbete med att se över kunskapsuppdraget har inletts. Syftet med arbetet är att nå fler, inte minst inom offentlig sektor, med kunskap om religionsfrihet och trossamfundsfrågor. Arbetet fortsätter under 2021.

Kommunikationsfrågorna har prioriterats genom en särskild översyn med målet att bli än mer proaktiv, prioritera de viktigaste målgrupperna och bli bättre som vidareförmedlare av kunskap. En kartläggning av nuläget har gjorts, en belysning av myndighetens kommunikationsutmaningar samt förslag till kommunikationsverksamhet och viktigaste målgrupper har tagits fram. Arbetet med att utveckla myndighetens kommunikation fortsätter under 2021.
Vidare har pandemin krävt ett mer digitalt arbetssätt. Flera samverkans- och dialogplattformar har flyttats online, och där vi tidigt sökte möta behoven genom telefonkonferenser har myndigheten idag etablerat närvaro och kompetens på digitala samtalsplattformar. Även inom ramen för kunskapsuppdraget har myndigheten haft anledning att stärka sin digitala närvaro med webbsända seminarier. Myndigheten har under året utvecklat sin digitala kompetens samt en översyn över IT-lösningarna görs i syfte att säkerställa effektivt arbete. Arbetet fortsätter under 2021.

Myndigheten har 2020-09-01 bytt lönesystem från Palasso till Primula. Statens servicecenter har implementerat Primula webb som är en webbaserad del av personal- och lönesystemet Primula och har införts på de flesta statliga myndigheter för att underlätta för medarbetarna att själva rapportera in uppgifter om reseersättning, semester, sysselsättningsgrad mm som påverkar lönen.
Myndigheten har under hela 2020 haft tät dialog med Riksarkivet angående komplettering av de dokument som krävs inom arkivvården. I oktober genomförde Riksarkivet en brevledes inspektion och har därefter givit föreläggande om vad som behöver kompletteras till 11 juni 2021.

4.2 Kommunikation

Myndighetens kommunikation ses över i syfte att utveckla kommunikationen ytterligare under 2021 (se 4.1). Hemsidan är tillsammans med YouTube myndighetens viktigaste kanaler för att nå målgrupperna och för att säkerställa att relevant kunskap om trossamfundsfrågor finns. Myndighetens YouTubekanal hade över 32 000 visningar var av 650 timmar gäller två digitalt sända seminarier (se även 3.4).

En viktig kanal för målgruppsanpassade utskick är myndighetens nyhetsbrev. I slutet av året hade nyhetsbrevet cirka 950 prenumeranter. Sju nyhetsbrev har skickats till denna grupp. De

har även fått del av två större informationsutskick om digitala seminarier som sändes till drygt 2000 personer. Ett särskilt utskick, med information om myndighetens material och kunskapsbank, gjordes även till 600 personer anställda på lärosäten.

4.3 Kompetensförsörjning

En kompetenskartläggning har genomförts i syfte att identifiera behov av kompetens kopplat till myndighetens framtida inriktning och strategi. Fyra pensionsavgångar sker inom de kommande tre åren varför kompetensförsörjningsfrågor kommer att vara högt prioriterade under 2021. Myndigheten har i uppdrag att ta emot nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning för praktik 2019 och 2020. Mot bakgrund av årets omständigheter (se 4.4) har myndigheten inte haft möjlighet att ta emot nyanlända och personer med funktionsnedsättning. Myndigheten har i enkät rapporterat till Statskontoret och har därigenom redovisat regeringsuppdraget.

4.4 Arbetsmiljö och hälsa

År 2020 har framför allt präglats av den f.d. direktören Åke Göranssons bortgång i slutet av 2019 och två snabba byten på chefsposten. Det har varit ett mycket tungt år för myndighetens medarbetare att å ena sidan hastigt mista sin chef sedan många år tillbaka och å andra sidan hantera myndighetens verksamhet med en arbetskraft mindre. Krisstöd erbjöds till personalen och nära kontakter med departementet, Statsrådet och andra myndigheter som erbjöd hjälp, gav också personalen stöd speciellt i början av året. Minnesstund hölls den 16 januari för personal på Ekumeniska centret samt viss personal från olika departement och Riksdagen som jobbat nära Åke Göransson under många år. Till begravningen kom ca 250 personer. Sammantaget har det varit en prövande tid för personalen på många sätt.

Även att med kort varsel byta vikarierande chef påverkade medarbetarnas ordinarie arbetssätt och rutiner. Dessutom i en tid när krisberedskapsarbetet var oerhört intensivt med anledning av coronapandemin och då medarbetarna behövde arbeta hemifrån. Detta har visat på medarbetarnas stora flexibilitet och starka lojalitet till uppdraget. Samtal har förts regelbundet med medarbetarna om arbetsmiljöfrågor. Särskilt stöd till medarbetare har erbjudits. Vid coronasäkrade planeringsdagar i juni och september har hela personalen haft möjlighet att mötas och bl.a. utbyte erfarenheter och tankar om arbetsmiljön.

Vad gäller hemarbete har myndigheten sedan i början av mars arbetat hemifrån i mycket stor utsträckning. En person har varit på plats för att sköta myndighetens lagstadgade uppgifter. I övrigt under året arbetade medarbetare på kontoret utifrån behov. Under period mars till maj var närvaron mycket restriktiv liksom under perioden slutet av oktober t.o.m. december.

En investering har gjorts i datorer, hörlurar och i vissa fall mobiltelefoner i syfte att underlätta den digitala arbetsmiljön. Vidare har digitala möten ägt rum flera gånger i veckan i syfte att också ta upp frågor om välbefinnande och arbetsmiljö.

Trots detta har sjukfrånvaron varit låg och inga sjukskrivningar mot bakgrund av utmattningssymptom. En person var sjukskriven 27 arbetsdagar under november/december (5,5 vecka).

Den 18 januari 2021 tillträdde en ny direktör för myndigheten med sex års förordnande. Förhoppningen är att år 2021 ska bli ett år för myndigheten som möjliggör långsiktig planering framåt.

5. Tabelldel

Tabell 1: Könsuppdelning utbildningar och seminarier

	Kvinnor	**Män**	**Totalt**
Delaktig, stark o. synlig	25	0	25
Det mångreligiösa Sverige förändras	103	88	191
Digitaliseringsseminarium	49	21	70
Fyra (4) regionala (fysiska) säkerhetskonferenser	17	124	141
Säkerhetsutbildningar i lokala församlingar i fem (5) utvalda kommuner			
Boden	2	10	12
Luleå	0	7	7
Järva, Stockholm	8	55	63
Örebro	3	18	21
Borås	2	22	24

Tabell 2: Beslutad fördelning av statsbidrag år 2020

Organisationsbidrag	**Kronor**
Organisationsbidrag	85 069 000
(var av uppbördshjälp	(3 915 000)
Verksamhetsbidrag	
Teologisk utbildning	800 000
Andlig vård	10 300 000
Projektbidrag	
Lokalbidrag	9 500 000
Etableringsbidrag	1 250 000
Totalt att fördela*	***106 919 000**

*Innan avdrag om 3 915 000 gjorts för uppbördshjälp

Tabell 3: Av myndigheten beslutad fördelning av organisationsbidrag

Trossamfund *Anges i kronor*	**Bidrag (varav upp-bördshjälp)** **År 2020**	Bidrag (varav upp-bördshjälp) År 2019	Bidrag (varav upp-bördshjälp) År 2018
Alevitiska Riksförbun.	442 720	305 497	319 505
Anglikanska kyrkan	199 598	220 317	182 775
Danska kyrkan	50 675	34 300	49 000
Equmeniakyrkan	11 396 311 (377 475)	8 244 922 (369 894)	8 699 184 (375 291)
Estniska Ev-luth kyrkan	390 179	302 480	316 763
Ev Fosterlands-Stift.	3 756 541	2 349 116	2 580 715
Evangeliska Frikyrkan	4 896 732 (89 565)	3 561 985 (88 620)	3 567 490 (86 919)
Frälsningsarmén	756 199 (26 481)	587 139 (25 200)	634 933 (25 662)
ISR			
- FIFS	3 563 563 (160 965)	2 349 327 (136 668)	2 161 457 (104 244)
- IFBS	847 533	539 848	518 660
- IKUS	1 950 011 (146 601)	1 271 105 (129 927)	1 216 931 (122 892)
- SMF	4 298 647 (109 221)	2 816 624 (80 703)	2 512 596 (75 852)
- SIF	3 259 708	1 733 280	1 436 261
- ISS	3 356 737 (98 742)	2 328 067 (81 333)	2 202 371 (123 258)
- BIS	1 427 154 (291 060)	953 960 (257 418)	787 480 (226 527)
Isländska kyrkan	32 031	34 300	49 000
Judiska Centralrådet	783 599	580 263	584 599
Lettiska Ev-luth kyrkan	125 902	93 249	90 614
Mandeiska Sab. Samf.	815 811	582 157	540 593
Norska kyrkan	212 129	152 187	147 837
OÖKER			
- Antiokiska Grek-ort	172 649	108 896	52 513
- Armenisk ap kyrkan	454 505	322 758	310 296
- Bulgarisk ort kyrkan	78 566	56 132	59 472
- Eritreanska ort kyrk	1 343 874	877 691	604 775
- Etiopisk ort kyrkan	808 249	361 349	302 282
- Finska ort kyrkan	62 657	45 747	51 360
- Grekisk ort kyrkan	2 244 635	1 579 479	1 565 891
- Koptisk ort kyrkan	734 888	472 419	333 916
- Makedonisk ort kyrk.	673 901	475 577	477 816
- Rumänska ort kyrkan	865 700	553 951	498 554
- Ryska ort kyrkan	304 444	235 052	238 311
- Ryska ort Moskva pat	268 696	189 936	102 544
- Serbisk ort kyrkan	2 434 273	1 673 009	1 654 467
- Svenska ort prosteriet	212 718	152 187	150 649
- Syrisk ort patr ställför	2 282 247 (314 055)	1 513 314 (291 690)	1 478 792 (270 102)
- Syrisk ort ärkestiftet	2 825 630 (97 818)	1 996 538 (93 723)	1 866 627 (90 174)
- Österns ass kyrka	877 878	572 264	552 825
Pingströrelsen	10 134 833 (219 828)	7 944 686 (175 266)	8 023 830 (163 338)
Rom-Katolska kyrkan	11 910 035 (1 922 823)	8 349 678 (1 883 931)	8 156 764 (1 850 919)
Sjundedags Adv.samf	351 977	259 610	259 330
Sv Alliansmissionen	1 841 394 (55 650)	1 416 837 (53 865)	1 439 214 (52 542)
Sv Buddh. Samarb. råd	1 128 602	717 996	636 550
Ungerska Prot kyrkan	494 868 (4 746)	353 771 (4 746)	353 459 (4 662)
Totalt¤	**85 068 999 (3 915 030)**	59 269 000 (3 672 984)	57 769 000 (3 572 382)

Tabell 4: Under år 2020 beslutade lokal- samt anpassningsbidrag

Av rådet beslutad fördelning av bidrag till anpassning av lokaler för personer med funktionsnedsättning
(Bidrag till lokaler utlystes ej år 2020)

Trossamfund	**Bidrag till anpassning av lokaler för funktionsnedsatta**	Bidrag till lokaler	Bidrag till anpassning av lokaler för funktionsnedsatta	Bidrag till lokaler	Bidrag till anpassning av lokaler för funktionsnedsatta
Anges i kronor	**År 2020**	År 2019	År 2019	År 2018	År 2018
Bibeltrogna Vänner - ELM		513 000	200 000	500 000	
Equmeniakyrkan	504 600	439 161	1 391 289	802 820	892 816
Ev Fosterlands-Stiftelsen			197 750		
Evangeliska Frikyrkan	998 200		150 500	500 000	477 500
Frälsningsarmén					
Gemensamma församling.	246 200	819 296	253 400		95 948
Judiska centralrådet					
Mandeiska Sab samf i Sv+Fin		1 000 000			
Pingströrelsen	672 900	1 352 242	864 221	1 393 647	1 053 880
Romersk-Katolska kyrkan	39 500		600 000		200 000
Sjundedagsadvent samf	124 000				
Svenska Alliansmissionen	245 900	300 000		40 000	
Sveriges Buddh. Sam. råd		48 517			
OÖKER					
Antiokiska Grek ort. Kyrk.			200 000		
Armeniska kyrk					
Grekisk ortodoxa kyrkan					
Koptisk ortodoxa kyrkan				225 000	
Makedoniska ort. kyrkan		225 000		244 634	
Rumänska ortodoxa kyrk.					
Serbisk ortodoxa kyrkan					
Syrisk ort patr ställför.	200 000	1 000 000			
Syrisk ort. ärkestiftet		298 125	30 000		
Österns assyriska kyrka					
ISR					
BIS					165 000
FIFS		83 919	160 000		
IKUS	968 800				
ISS				500 000	
SIF					
SMF					
Totalt	**4 000 100**	6 079 260	4 047 160	4 206 101	2 885 144

Tabell 5: Utbetalade lokal- samt anpassningsbidrag

Trossamfund *Anges i kronor*	**Bidrag till lokaler**	**Bidrag till anpass. av lokaler för funktionsnedsatta**	Bidrag till lokaler	Bidrag till anpassning av lokaler för funktionsnedsatta	Bidrag till lokaler	Bidrag till anpassning av lokaler för funktionsnedsatta
	År 2020	**År 2020**	År 2019	År 2019	År 2018	År 2018
Bibeltrogna Vänner - ELM	256 500		506 500	200 000	250 000	
Equmeniakyrkan	731 823	1 477 989	571 013	665 025	520 250	555 205
EFS				197 750		
Evangeliska Frikyrkan	250 000	948 700	250 000	187 500	276 800	514 600
Frälsningsarmén				-85 213*		200 000
Gemensamma församlingar	484 296	299 600	335 000	200 000	268 000	508 113
Judiska centralrådet					748 000	
Mandeiska Sabeiska. samf	250 000		250 000			
Pingströrelsen	604 899	936 411*	1 785 893	704 099	2 590 047	1 460 042
Romersk Katolska kyrkan		139 500	571 400	600 000	591 810	300 000
Sjundedags adventist samf		62 000				
Sv Alliansmissionen		145 900	250 000		1 286 000	220 000
Sveriges Buddhistiska Gemen.			48 517		651 951	
OÖKER						
Koptisk ortodoxa kyrkan			112 500		112 500	
Makedoniska ortodoxa kyrkan			347 317		122 317	
Serbisk ortodoxa kyrkan	500 000		500 000		723 096	100 000
Syrisk ort patr ställföreträdar.	369 525	100 000	500 000			62 500
Syrisk ort kyrkan ärkestiftet	500 000		667 650	30 000		
ISR						
BIS				82 500	1 178 500	82 500
FIFS			83 919	160 000		
IKUS		568 800				
ISS	250 000		250 000			
SMF			500 000		500 000	
Totalt bidrag till trossamfund	**4 197 043**	**4 678 900**	7 529 709	2 941 661	9 819 271	4 002 960

* Under år 2019 återbetalades 85 213 kr från Frälsningsarmén gällande ett projekt där arbetet inte kunde genomföras.

Tabell 6: Beviljade etableringsbidrag

Trossamfund	**Beviljat bidrag**	**Antal projekt sökta**	Beviljat bidrag	Antal projekt sökta	Beviljat bidrag	Antal projekt sökta
Anges i kronor	**År 2020**	**År 2020**	År 2019	År 2019	År 2018	År 2018
Evangeliska Frikyrkan	25 000	1	25 000	1	50 000	2
Pingströrelsen					-	1
Svenska Alliansmissionen	25 000	1			-	-
Grekisk ort kyrkan			50 000	2	100 000	4
Armeniska apostoliska kyr.			25 000	1	50 000	2
Ryska ortodoxa Moskva patr					25 000	1
Etiopiska ortodoxa kyrkan					50 000	2
Eritreanska ortodoxa kyrkan	325 000	13	375 000	18	400 000	16
Koptisk ortodoxa kyrkan			-	1	-	-
Antiokiska ortodoxa kyrk	150 000	6	125 000	7	50 000	4
Georgiska ortodoxa kyrkan	50 000	1	50 000	1	25 000	1
Syrisk ortodoxa patr ställf	25 000	1				
Syrisk ortodoxa ärkestift	25 000	1				
Förenade Islamiska församl	125 000	5	150 000	6	200 000	10
Isl Kulturcenter Unionen	100 000	4	150 000	6	175 000	9
Sveriges Muslimska Förbund	100 000	4	150 000	8	225 000	11
Svenska Islamiska församl			-	1	25 000	2
Islamiska Shia-Samfunden	150 000	6	225 000	11	375 000	16
Sveriges Buddh. Sam.råd			50 000	2	75 000	3
Totalt	**1 100 000**	**43**	1 375 000	65	1 825 000	84
Ej godkända+försent inkomna		14		12		11

Tabell 7: Utbetalning av etableringsbidrag

Trossamfund *Anges i kronor*	***Utbetalade bidrag År 2020***	*Utbetalade bidrag År 2019*	*Utbetalade bidrag År 2018*
Antiokiska ortodoxa kyrkan	125 000	125 000	50 000
Armenisk apostoliska kyrkan		25 000	50 000
Eritreanska ortodoxa kyrkan	250 000	400 000	335 000
Evangeliska Frikyrkan	25 000	25 000	80 000
FIFS	175 000	125 000	205 000
Georgiska ortodoxa kyrkan	50 000	50 000	25 000
Grekisk ortodoxa kyrkan	25 000	25 000	219 053
IKUS	125 000	125 000	180 000
ISS	150 000	230 000	350 000
Rumänska ortodoxa kyrkan			30 000
SIF			25 000
SMF	75 000	125 000	200 000
Svenska Alliansmissionen	25 000		-
Sveriges Buddhistiska. Samråd	25 000	25 000	105 000
Syrisk ortodoxa patriark ställf	25 000		
Syrisk ortodoxa ärkestiftet	25 000		
Totalt	**1 100 000**	1 280 000	1 854 053

Tabell 8: Utbetalade bidrag samt antal personer inom andlig vård i sjukvården

Bidrag *Anges i kronor*	**Antal personer med tjänst/del av tjänst**	**Summa bidrag**	Antal personer med tjänst/del av tjänst	Summa bidrag	Antal personer med tjänst/del av tjänst	Summa bidrag
	År 2020	**År 2020**	År 2019	År 2019	År 2018	År 2018
Kristna kyrkornas verksamhet	53	6 674 952	55	6 408 615	55	6 222 265
Muslimsk verksamhet för andlig vård inom sjukvården	13	2 627 000	13	2 471 000	13	2 368 000
Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd	2	505 000	2	460 000	2	460 000
Andlig vård – utbildning/drift		469 858		635 950		682 958
Summa	**68**	**10 276 810**	70	9 975 565	70	9 733 223

Tabell 9: Övrig information Genom SST utbetalade bidrag år 2020

	Baserat på antal betjänade 2018	**Organisationsbid exkl. uppbörds-hjälp**	**Projektbidrag**	**Projektbidrag**
Församlingar inom: *Anges i kronor*			*Lokalbidrag* (bygg-nation. samt anpass för funktionsnedsätt)	*Etableringsbidrag*
Alevitiska Riksförbundet	4 508	442 720		
Anglikanska kyrkan	1 584	199 598		
Bibeltrogna Vänner - ELM	2 508		256 500	
Danska kyrkan	516	50 675		
Equmeniakyrkan	116 043	11 018 836	2 209 812	
Estniska Ev-luth kyrkan	3 973	390 179		
Evangeliska Frikyrk	49 861	4 807 167	1 198 700	25 000
Ev Fosterlands-Stiftelsen	38 251	3 756 541		
Frälsningsarmén	7 700	729 718		
Gemensamma förs			783 896	
Isländska kyrkan	280	32 031		
Judiska Centralrådet	7 979	783 599		
Lettiska Ev-luth kyrkan	1 282	125 902		
Mandeiska samfundet i Sv+Fin	8 307	433 383	250 000	
Norska kyrkan	2 160	212 129		
Pingströrelsen	103 198	9 915 005	1 541 310	
Rom-Katolska kyrkan	121 274	9 987 212	139 500	
Sjundedags Adv.samf	3 584	351 977	62 000	
Sv Alliansmissionen	18 750	1 785 744	145 900	25 000
Sv Buddhistiska Gemenskap	11 492	1 128 602		25 000
Ungerska Prot kyrkan	5 039	490 122		
OÖKER				
- Antiokiska Grek-ort	1 758	172 649		125 000
- Armenisk ap kyrkan	4 628	454 505		
- Bulgarisk ort kyrkan	800	78 566		
- Eritreanska ort kyrk	13 684	1 343 874		250 000
- Etiopisk ort kyrkan	8 230	808 249		
- Finska ort kyrkan	638	62 657		
- Georgiska ort kyrkan	780			50 000
- Grekisk ort kyrkan	22 856	2 244 635		25 000
- Koptisk ort kyrkan	7 483	734 888		
- Makedoniska ort kyrkan	6 862	673 901		
- Rumänska ort kyrkan	8 815	865 700		
- Ryska ort kyrkan	3 100	304 444		
- Ryska ort Moskva patr	2 736	268 696		
- Serbisk ort kyrkan	24 787	2 434 273	500 000	
- Svenska ort prosteriet	2 166	212 718		
- Syrisk ort ställföretr	23 239	1 968 192	469 525	25 000
- Syrisk ort kyrkan (ärkest)	28 772	2 727 812	500 000	25 000
- Österns assyr kyrka	8 939	877 878		

Isl Samarbetsrådet				
- BIS	14 532	1 136 094		
- FIFS	36 286	3 402 598		175 000
- IFBS	8 630	847 533		
- IKUS	19 856	1 803 413	568 800	125 000
- ISS	34 180	3 257 995	250 000	150 000
- SIF	33 192	3 259 708		
- SMF	43 771	4 189 426		75 000
Totalt	869 009	80 771 544	**8 875 943**	**1 280 000**

Dessutom har följande **verksamhetsbidrag** utbetalats:

Bidrag till teologiska högskolor	800 000
Andlig vård inom sjukvården	10 276 810

6. Finansiell redovisning

6:1 RESULTATRÄKNING

(tkr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	12 835	13 449
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	166	214
Intäkter av bidrag	3	1 265	431
Finansiella intäkter		0	0
Summa		**14 266**	**14 095**
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-9 303	-9 090
Kostnader för lokaler		-882	-901
Övriga driftkostnader		-4 081	-4 102
Finansiella kostnader	5	0	-3
Summa		**-14 266**	**-14 095**
Verksamhetsutfall		**0**	**0**
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		101 631	78 609
Lämnade bidrag	6	-101 631	-78 609
Saldo		**0**	**0**
Årets kapitalförändring		**0**	**0**

6:2 BALANSRÄKNING

(tkr)	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	7	0	0
Summa		**0**	**0**
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	8	91	65
Summa		**91**	**65**
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	9	181	183
Summa		**181**	**183**
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	10	-112	107
Summa		**-112**	**107**
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	11	2 319	1 747
Summa		**2 319**	**1 747**
SUMMA TILLGÅNGAR		**2 480**	**2 102**
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	12	0	0
Summa		**0**	**0**
Avsättningar			
Övriga avsättningar	13	47	280
Summa		**47**	**280**
Skulder m.m.			
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	14	391	341
Leverantörsskulder		283	237
Övriga kortfristiga skulder	15	160	143
Summa		**834**	**721**
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	16	1 295	999
Oförbrukade bidrag	17	302	101
Summa		**1 598**	**1 100**
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		**2 480**	**2 102**

6:3 ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ing. överförings-belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings-belopp
Uo 17 9:1 Ramanslag								
Myndigheten för stöd till trossamfund								
ap.1 Myndigheten för stöd till trossamfund	18	-5	13 085	0	0	13 080	-12 643	437
Uo 17 9:2 Ramanslag								
Stöd till trossamfund								
ap.1 Stöd till trossamfund	19	360	106 919	-3 915	-360	103 004	-101 823	1 181
Summa		**355**	**120 004**	**-3 915**	**-360**	**116 084**	**-114 467**	**1 618**

Avslutade anslag (tkr)	Not	Ing. överförings-belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings-belopp
Uo 1 6:1 Ramanslag								
Allmänna val och demokrati								
ap.13 Valdeltagande - SST		0	0	0	0	0	0	0
ap.24 Säkerhetsmedel		518	0	0	-518	0	0	0
Summa		**518**	**0**	**0**	**-518**	**0**	**0**	**0**
Summa totalt		**874**	**120 004**	**-3 915**	**-878**	**116 084**	**-114 467**	**1 618**

6:4 BESTÄLLNINGSBEMYNDIGANDE

Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Not	Tilldelat bemyn-digande	Ingående åtaganden	Utestå-ende åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år 2021	2022
Uo 17 9:2 Ramanslag Stöd till trossamfund						
ap.1 Stöd till trossamfund	20	23 000	7 766	2 431	2 431	0
Summa		**23 000**	**7 766**	**2 431**	**2 431**	**0**

6:5 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndigheten för stöd till trossamfunds (SST) bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar SST brytdagen den 5 januari. Brytdagen föregående år var den 3 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Upplysningar av väsentlig betydelse

SST har under 2020 via ändringsbeslut 2020-10-01 disponerat ytterligare 25 000 tkr under anslag Uo17 9:2 ap1 Stöd till trossamfund för utbetalning av ersättningar med anledning av covid-19.

Upplysningar för jämförelseändamål

SST har tilldelats anslagsmedel för att stödja trossamfund med anledning av de konsekvenser covid-19 medför. SST har som Lämnade bidrag betalat ut 24 762 tkr vilket gör att utfallet under posten transfereringar i resultaträkningen är högre 2020 jämfört med 2019.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter, förbättringsutgift på annans fastighet om minst 100 tkr samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 23 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod och sker från den månad tillgången tas i bruk. Bärbara datorer liksom mobiltelefoner och läsplattor kostnadsförs direkt.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter
	Datorer och kringutrustning
5 år	Maskiner och andra tekniska anläggningar
	Bilar och andra transportmedel
7 år	Inredningsinventarier
	Övriga inventarier

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare

	Ersättning i tkr
Helena Josefson	645
Vikarierande direktör	
11/5 2020 – 31/12 2020	
Inga förmåner, framtida åtaganden eller övriga styrelseuppdrag	
Åsa Hole	730
Vikarierande direktör	
9/1 2020 – 10/5 2020	
Inga förmåner, framtida åtaganden eller övriga styrelseuppdrag	
** Ersättningen avser hela 2020*	

Rådsledamöter

Rådet för beslut om statsbidrag till trossamfund	Ersättning i tkr
Januari-december 2020	
Mustafa Setkic (L)	22
Madeleine Hansson (L)	9
Pingst Förvaltning AB	
Nyhem Konferens och Sport AB	
Svenska Arbetsgivaralliansen AB	
AB Samspar	
Civilsamhällets service i Sthlm AB	

Trudy Fredriksson (L)	7
Staffan Livehed (L)	4
Haider Ibrahim (L)	9
Cahtrine Nygren (S)	1
Dusan Rakovic (S)	6
Susanne Carlysle (S)	0

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrån-varo	2020	2019
Totalt	4,4%	3,6%
Andel 60 dagar eller mer	64,8%	-
Kvinnor	-	-
Män	-	-
Anställda - 29 år	-	-
Anställda 30 år - 49 år	-	-
Anställda 50 år -	-	-

Sjukfrånvaro för kvinnor, män, anställda - 29 år, anställda 30 år-49 år och anställda 50 år- lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer samt att uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Noter

(tkr)

Resultaträkning

Not 1	**Intäkter av anslag**	**2020**	**2019**
	Intäkter av anslag	12 835	13 449
	Varav Intäkter av anslag 17 9:1 ap 1	*12 643*	*12 463*
	Varav Intäkter av anslag 17 9:2 ap 1	*192*	*286*
	Varav Intäkter av anslag 1 6:1 ap 13	*0*	*700*
	Summa	**12 835**	**13 449**

Utgifter i anslagsredovisningen	-114 467	-92 058
Saldo	**-101 631**	**-78 609**

Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag

Anslag Uo 17 9:2 ap 1.	101 631	77 927
Anslag Uo1 6:1 ap 24.	0	682
Summa	**101 631**	**78 609**

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2020	2019
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	166	214
Summa	**166**	**214**

Not 3 Intäkter av bidrag

	2020	2019
Bidrag från statliga myndigheter	1 265	431
Summa	**1 265**	**431**

Skillnaden mellan åren beror på erhållna medel 2020 från Kammarkollegiet för regeringsuppdraget att höja kunskapen om säkerhet för moskéer och muslimska församlingar.

Not 4 Kostnader för personal

	2020	2019
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	5 548	5 417
Varav lönekostnader ej anställd personal	*164*	*102*
Sociala avgifter	3 647	3 396
Övriga kostnader för personal	109	276
Summa	**9 303**	**9 090**

Not 5 Finansiella kostnader

	2020	2019
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	3
Summa	**0**	**3**

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2020-01-08 varit noll.

Not 6 Lämnade bidrag

	2020	2019
Lämnade bidrag till övriga, m.m.	101 631	78 609
Varav Organisationsbidrag	*80 772*	*55 596*
Varav Teologisk utbildning	*800*	*850*
Varav Andlig vård inom sjukvården	*10 084*	*9 689*
Varav Lokalbidrag	*4 197*	*7 530*
Varav Handikappanpassningsbidrag	*4 679*	*2 942*
Varav Etableringsbidrag	*1 100*	*1 280*
Varav Utbildningsbidrag	*0*	*40*
Varav Lokalbidrag/säkerhetshöjande åtgärder	*0*	*682*
Summa	**101 631**	**78 609**

Enligt regeringsbeslut 2020-10-01 har SST tilldelats ytterligare 25 000 tkr för utbetalning av bidrag med anledning av konsekvenserna av covid 19. 24 762 tkr har betalats ut i extra coronabidrag.

Balansräkning

Not 7	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2020-12-31	2019-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	26	26
	Summa anskaffningsvärde	**26**	**26**
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-26	-26
	Summa ackumulerade avskrivningar	**-26**	**-26**
	Utgående bokfört värde	**0**	**0**

Not 8	Fordringar hos andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
	Fordran ingående mervärdesskatt	84	65
	Övriga fordringar hos andra myndigheter	8	0
	Summa	**91**	**65**

Not 9	Förutbetalda kostnader	2020-12-31	2019-12-31
	Förutbetalda hyreskostnader	181	183
	Summa	**181**	**183**

Not 10	Avräkning med statsverket	2020-12-31	2019-12-31
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	-1	438
	Redovisat mot anslag	101 823	79 595
	Medel hänförbara till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-101 787	-80 034
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	**35**	**-1**
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	5	340
	Redovisat mot anslag	12 643	12 463
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-13 085	-12 799
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	**-437**	**5**
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Ingående balans	104	-23
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	1 622	665
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-103 223	-80 573
	Betalningar hänförbara till anslag och inkomsttitlar	101 787	80 034
	Övriga fordringar på statens centralkonto	**290**	**104**
	Summa Avräkning med statsverket	**-112**	**107**

Not 11 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2020-12-31	2019-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2 319	1 747
Summa	**2 319**	**1 747**
Belopp att reglera för december mellan räntekontot och statens centralkonto	1	42
Beviljad kredit enligt regleringsbrev	695	695
Maximalt utnyttjad kredit	0	0

Not 12 Myndighetskapital

Myndighetskapital saknas och därför redovisas inte någon specifikationstabell.

Not 13 Övriga avsättningar	2020-12-31	2019-12-31
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	32	16
Årets förändring	16	16
Utgående balans	**47**	**32**
Särskild pensionsersättning		
Ingående balans	249	0
Årets förändring	-249	249
Utgående balans	**0**	**249**
Summa utgående balans	**47**	**280**

Inget av de lokala omställningsmedlen beräknas nyttjas påföljande år.

Not 14 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2020-12-31	2019-12-31
Utgående mervärdesskatt	0	1
Arbetsgivaravgifter	170	144
Leverantörsskulder andra myndigheter	221	197
Summa	**391**	**341**

Not 15 Övriga kortfristiga skulder	2020-12-31	2019-12-31
Personalens källskatt	160	139
Övrigt	0	4
Summa	**160**	**143**

Not 16 Upplupna kostnader	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	761	577
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	80	31
Övriga upplupna kostnader	454	391
Summa	**1 295**	**999**

Not 17 Oförbrukade bidrag	2020-12-31	2019-12-31
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	302	101
Donationer	0	0
Summa	**302**	**101**
varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
inom tre månader	180	70
mer än tre månader till ett år	122	31
mer än ett år till tre år	0	0
mer än tre år	0	0
Summa	**302**	**101**

Anslagsredovisning

Not 18 Uo 17 9:1

ap 1. Myndigheten för stöd till trossamfund

Enligt regleringsbrevet disponerar SST en anslagskredit på 392 tkr. Under 2020 har SST inte utnyttjat krediten.

Anslaget är räntebärande.

Not 19 Uo 17 9:2

ap 1. Stöd till trossamfund

SST fick en minskning av anslaget på 3 915 tkr i Regeringsbeslut 2020-01-30 (Ku2019/02132/CSM, Ku2020/00112/CSM), omdisponerat anslagsbelopp.

Enligt regeringsbeslutet 2020-10-01 (Ku2020/02035, Ku2020/02090) har SST tilldelats ytterligare 25 000 tkr.

Enligt regleringsbrevet disponerar SST en anslagskredit på 2 457 tkr. Krediten har inte nyttjats under året.

SST får inte disponera det ingående överföringsbeloppet på 360 tkr enligt regleringsbrevet, indragning.

Av anslaget får högst 25, 50 respektive 75 procent betalas ut före den 1 april, den 1 juli respektive den 1 oktober 2019. Villkoren har uppfyllts.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 20 Uo 17 9:2

ap 1. Bemyndiganden för Stöd till trossamfund

Beställningsbemyndigandet avslutas per år 2020 och utestående åtaganden per 2020-12-31 kommer att avslutas år 2021.

6:6 SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

(tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	200	200	26	26	26
Utnyttjad	0	0	0	0	2
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	695	695	695	695	695
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	0	0	0	0	0
Räntekostnader	0	3	4	6	6
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	166	214	171	143	139
Avgiftsintäkter som ej disponeras	*Ej tillämpligt*				
Anslagskredit					
Beviljad					
Uo 17 9:1 Myndigheten för stöd till trossamfund	392	383	378	303	295
Uo 17 9:2 Stöd till trossamfund	2 457	2 457	2 457	2 757	2 757
Utnyttjad					
Uo 17 9:1 Myndigheten för stöd till trossamfund	0	5	340	301	0
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande					
Uo 17 9:1 Myndigheten för stöd till trossamfund	437	0	0	0	258
Uo 17 9:2 Stöd till trossamfund	1 181	360	327	6 385	4 620
Uo 1 6:1.17 Säkerhetsmedel	-	-	5 758	0	150
Uo 1 6:1. 24 Säkerhetsmedel	-	518	-	-	-
Bemyndiganden					
Tilldelade	23 000	46 000	46 000	46 000	46 000
Summa gjorda åtaganden	2 431	7 766	10 651	16 833	14 340
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	9	10	10	8	8
Medelantalet anställda (st)	12	11	12	9	9
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 585	1 409	1 619	1 781	1 579
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

6.7 INTYGANDE

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2021-02-22

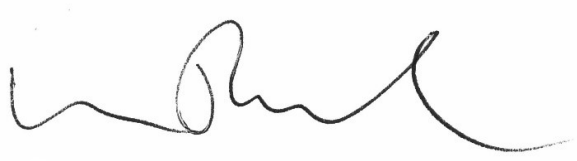

/Isak Reichel
Direktör